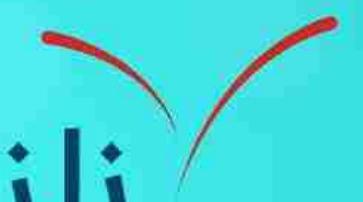

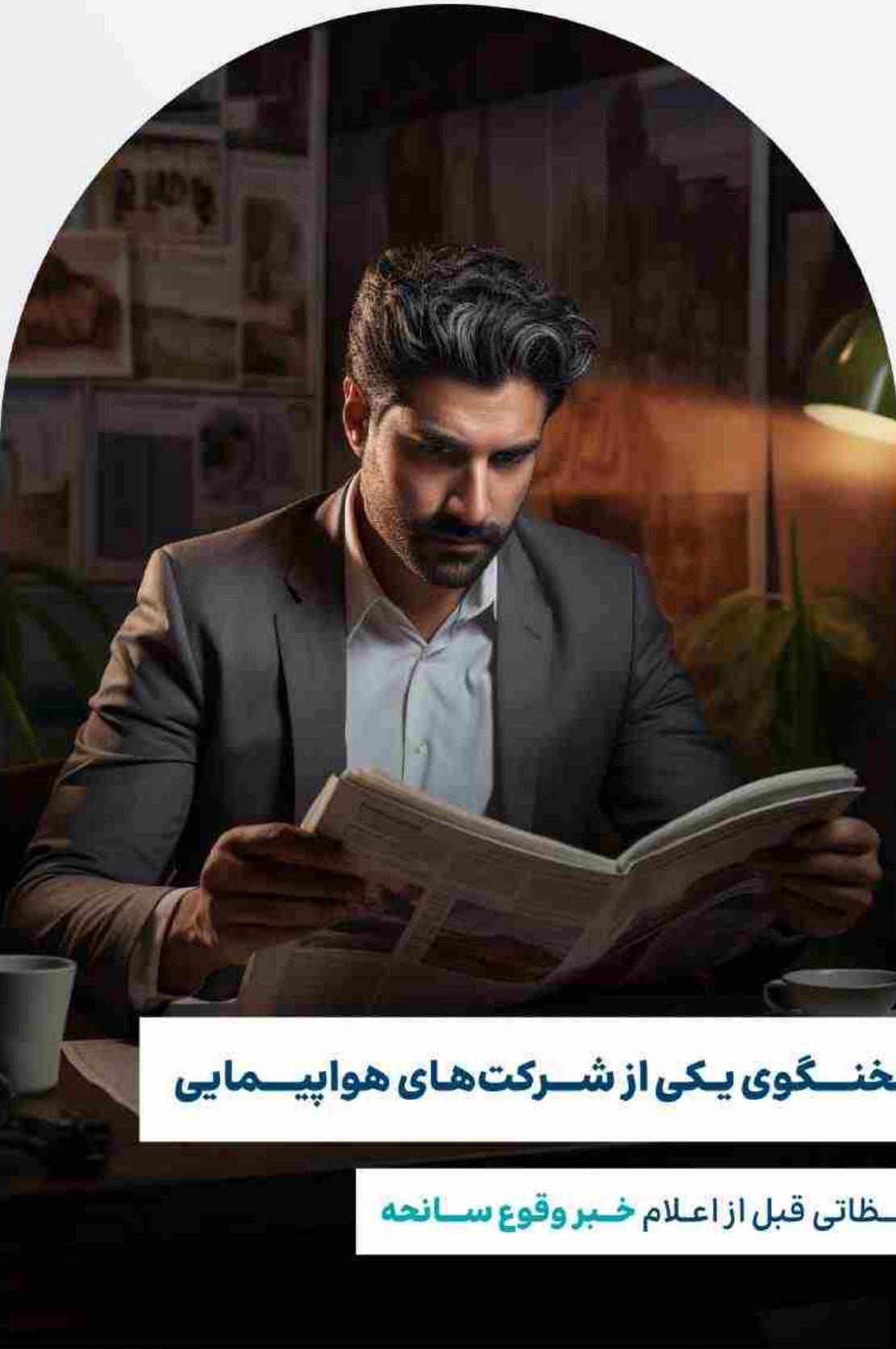
تلفات

زلزله قابل پیشگیری است؛ اگر ...
گسل‌های سازمان خود را با
هوش مصنوعی شناسایی کنید

سالانه حدود ۷۹٪ سازمان‌ها با بحران‌های روابط عمومی مواجه می‌شوند

سخنگوی یکی از شرکت‌های هواپیمایی

لحظاتی قبل از اعلام خبر وقوع سانحه

مدیر ارتباط با رسانه‌های یک سازمان دولتی

یک ساعت قبل از انتشار شایعه اختلاس در مجموعه

مدیر روابط عمومی یک برنده سفارش آنلайн غذا

۲ دقیقه قبل از انتشار خبر هک اطلاعات شرکت

فهرست مطالب:

۲۱	..... شرایط مواجهه و مدیریت در زمان وقوع بحران	-		
۲۳	..... پس از فروکش موج بحران	-	۴	..... مقدمه
۲۵	..... مرور چند سناریو یا نمونه کاربردی برای مدیریت بحران‌ها	-	۵	..... آمادگی در برابر بحران؛ مسئولیت ویژه روابط عمومی
۲۸	..... فصل چهارم - بررسی عملیاتی نمونه‌های ایرانی	-	۶	..... یک کتابچه عملیاتی برای مدیریت بحران‌های روابط عمومی
۲۹	..... بررسی داده محور و مشروح چند بحران روابط عمومی بزرگ در ایران	-	۷	..... فصل اول - بحران چیست؟
۲۹	..... هک اسنپ	-	۸	..... بحران روابط عمومی چیست؟
۳۴	..... هک تپسی	-	۸	..... منشا بحران‌های روابط عمومی
۳۷	..... بالن‌های قرمز شهرداری تهران	-	۹	..... مدیریت بحران چیست؟
۴۲	..... قطعی بنزین	-	۱۰	..... چگونه از بحران رسانه‌ای جلوگیری کنیم؟
۴۷	..... فصل پنجم - ابزاری برای مدیریت بحران	-	۱۱	..... فصل دوم - انواع بحران
۴۸	..... گوش‌سپاری اجتماعی چیست؟	-	۱۲	..... دسته‌بندی بحران‌های روابط عمومی براساس میزان فراگیری
۴۹	..... چرا گوش‌سپاری اجتماعی مهم است؟	-	۱۴	..... یک جمع‌بندی کوتاه و کاربردی از میزان فراگیری بحران
۵۰	..... تاثیر هوش مصنوعی در سوال لیسنسینگ برای مدیران روابط عمومی	-	۱۷	..... بایدها و نبایدهای بحران رسانه‌ای که باید آن‌ها را بشناسید
۵۲	..... راهنمای استفاده از گوش‌سپاری اجتماعی برای سازمان‌ها	-	۱۸	..... فصل سوم - چک لیست مدیریت بحران
۵۴	..... معیارهای انتخاب ابزار Social listening کارآمد برای سازمان	-	۱۹	..... چک لیست کامل مدیریت بحران و جزئیات عملیاتی کردن آنها
۵۸	..... گوش‌سپاری و نظارت (Listening & Monitoring)	-	۱۹	..... آمادگی‌های لازم پیش از وقوع بحران

مقدمة

■ آمادگی در برابر بحران؛ مسئولیت ویژه روابط عمومی

بحران همانطور که از نام آن مشخص است، قابل پیش‌بینی نیست و هر لحظه ممکن است برای هر سازمانی اتفاق بیفتد.

طبق نتایج نظرسنجی اختصاصی وبسایت تریبون از مدیران، کارشناسان و فعالان حوزه رسانه و روابط عمومی "مدیریت بحران" را به عنوان اقدام کلیدی خود در سازمان تلقی می‌کنند.

همچنین تحقیقات نشان می‌دهد **۷۹٪ مدیران روابط عمومی** سازمان‌ها در جهان معتقدند در یک سال آینده حداقل یک بحران را تجربه خواهند کرد.

با توجه به فضای رسانه‌ای و میزان نفوذ شبکه‌های اجتماعی در ایران، بحران‌های روابط عمومی معمولاً بیشتر از سایر کشورها مورد توجه عموم قرار می‌گیرند. این موضوع باعث می‌شود تا بحران‌ها به چالش‌های بزرگتری برای سازمان‌ها تبدیل شوند و این یعنی کار مدیران و متخصصان روابط عمومی در ایران حتی سخت‌تر و پیچیده‌تر از سایر کشورها می‌باشد. شاید بتوان احتمال بروز بحران رسانه‌ای در ایران را با احتمال وقوع زلزله در ژاپن مقایسه کرد. قطعاً میزان و سطح آمادگی متخصصان و کارشناسان ژاپنی در برابر پدیده زلزله با سایر کشورها قابل مقایسه نیست.

■ یک کتابچه عملیاتی برای مدیریت بحران‌های روابط عمومی

هدف ما از گرددآوری این جزوه ارائه یک راهنمای عملیاتی و کاربردی برای مدیریت بحران‌های روابط عمومی است. این راهنمای شما کمک خواهد کرد تا با آرامش، سرعت و دقت بیشتری به مدیریت وضعیت‌های دشوار و پر تنش بپردازید.

در این محتوا ابتدا با بحران روابط عمومی، انواع آن از لحاظ موضوع و میزان فraigیری و همچنین ابزارهای مورد نیاز برای مدیریت آن آشنا می‌شوید. همچنین در ادامه چک‌لیست‌هایی به شما ارائه می‌کنیم که علاوه بر اینکه در لحظات وقوع بحران به کمک شما خواهد آمد، برای موقع پیش از بحران و بعد از آن نیز همراه شما خواهد بود.

سپس به بررسی جامع و داده محور چند نمونه از بحران‌های مهم روابط عمومی در ایران خواهیم پرداخت. در این بخش شما با مرور تجربیات بومی و ملموس به درک عمیق‌تری از شرایط بحرانی دست خواهید یافت و می‌توانید از آموخته‌های آن در بحران‌های احتمالی آتی بهره‌مند شوید.

ایده طراحی چک‌لیست‌ها از مرور تجربیات فراوان موقعیت‌های بحرانی با مدیران و کارشناسان روابط عمومی به وجود آمد. شرایط آشفته و پرفشار یک بحران رسانه‌ای را تصور کنید. از شدت تنش و فشار روانی امکان تمرکز و مدیریت فضای سیار دشوار شده است. در پی آن احتمال بروز خطای سهل‌انگاری‌های ساده نیز به شدت افزایش یافته است. در چنین موقعیتی شاید مشاهده یک تصویر کوچک از چک‌لیست مدیریت بحران که پیش‌تر آن را در تلفن همراه خود ذخیره کرده‌اید به حفظ خونسردی شما کمک شایانی کند و همچنین منجر به بهبود عملکرد شما در مدیریت شرایط بحرانی شود.

فصل اول:

بُحْرَانٌ چِیسْت؟

■ بحران روابط عمومی چیست؟

بهتر است قبل از هر چیز بررسی کنیم که بحران روابط عمومی چیست و از چه مسائلی به وجود می‌آید. همانطور که می‌دانید، بحران روابط عمومی، اشاره دارد به هرگونه شرایط غیرمنتظره یا مشکلی که می‌تواند بر تصویر، اعتبار، یا سودآوری یک سازمان تاثیر منفی بگذارد و باعث بروز تنش در ارتباط بین سازمان و مخاطبان یا ذی‌نفعانش شود.

منشا این بحران ممکن است **نتیجه‌ی عوامل داخلی** (مشکلات مالی، ایمنی محصول و...) و یا ناشی از **عوامل خارجی** (حوادث طبیعی، تحریم، هک و...) باشد.

■ منشا بحران‌های روابط عمومی

- **مسائل مربوط به کیفیت و ایمنی محصول:** این دسته از بحران‌ها عمدتاً نتیجه عوامل داخلی و با انتشار اخبار مرتبط با محصولات و خدمات به وجود می‌آیند. ۲۵٪ از کل بحران‌های روابط عمومی از این نوع هستند. (مانند بحث ایمنی خودروهای داخلی، کیفیت خدمات تاکسی‌های اینترنتی)
- **بحران‌های مالی و اقتصادی:** یک بحران مالی ممکن است ناشی از سوء استفاده مالی، نقص در مدیریت منابع مالی یا قرار دادن سازمان در وضعیت مالی نامناسب باشد. این نوع از بحران‌ها ۲۰٪ از کل بحران‌های روابط عمومی را شامل می‌شوند. (مانند سوء استفاده چای دبش یا فیش‌های نجومی)
- **حوادث طبیعی و انسان ساخت:** منشاء ۱۵٪ از بحران‌های سازمان‌ها، این نوع حوادث هستند. بلایای طبیعی یا حوادث انسان ساخت برای سازمان‌ها چالش‌های جدی ایجاد می‌کند، زیرا این حوادث می‌توانند منجر به خسارات جبران ناپذیری شوند. (مانند تخریب ساختمان در خلازیر توسط شهرداری، درگذشت یکی از کارکنان اسنپ به دلیل سقوط آسانسور)
- **اختلالات نرم‌افزاری و هک‌های سایبری:** هک شدن داده‌ها، حملات سایبری و نقض حریم خصوصی منشاء ۱۰٪ از بحران‌های روابط عمومی هستند. از جمله خطرات و چالش‌های این نوع بحران‌ها نفوذ به داده‌های حساس مشتریان و تخریب شهرت و اعتبار سازمان است. (مانند اختلال سامانه سوخت، هک داده‌های اسنپ فود)

- **رسایی‌ها و مشکلات اخلاقی:** تخلفات اخلاقی نظیر فساد، تبعیض، سوء استفاده‌های جنسی و... باعث به وجود آمدن ۱۵٪ از بحران‌های روابط عمومی‌ها است. (مانند جنبش MeToo که سازمان‌های مختلفی را در کشورهای بسیاری دچار بحران‌های جدی کرد.)
- **بحران‌های مربوط به سلامت و امنیت:** این نوع بحران‌ها که ۱۵٪ از کل بحران‌ها را شامل می‌شود، می‌تواند نتیجه عوامل داخلی یا خارجی باشد. نقص در اقدامات ایمنی از سوی سازمان به عنوان یک نقص داخلی و یک بیماری همه‌گیر مثل کووید-۱۹ به عنوان یک شرایط خارجی در نظر گرفته می‌شود. (شیوع بیماری‌ها، حوادث امنیتی ناشی از نقص محصول)
- **تحريم و آثار آن:** این بحران‌ها توسط کشورها یا نهادهای بین‌المللی به وجود آمده و بر روی اقتصاد، سیاست‌های داخلی و فعالیت‌های یک شرکت یا برنده، مستقیماً تأثیر می‌گذارند. ۵٪ از کل بحران‌های روابط عمومی از این نوع هستند. (تحريم هوایپیمایی ماهان و ابرآروان)
- **مسائل نظامی و سیاسی:** بحران‌های ناشی از تغییرات دولت‌ها، جنگ، کودتا و... منشاء ۵٪ از بحران‌های روابط عمومی‌ها است. این تنש‌ها و بحران‌ها ممکن است به دلایلی مانند تظاهرات، اعتصاب، منازعات بین‌المللی و... برای یک سازمان به وجود بیاید.

■ مدیریت بحران چیست؟

مدیریت بحران روابط عمومی فرایندی است که در آن سازمان در زمان بحران‌ها و یا واقعی منجر به بحران، با هدف کنترل و به حداقل رساندن تأثیر منفی آن روی شهرت و اعتبار خود، اقدام و واکنش نشان می‌دهد. این فرایند شامل آمادگی قبلی از بحران، شناسایی وقایع حیاتی که می‌توانند به بحران‌ها تبدیل شوند، واکنش سریع و موثر هنگام وقوع بحران، و بازیابی اعتبار و ارتباطات پس از وقوع آن است.

بخاطر داشته باشید که هر چه سریع‌تر مدیریت بحران آغاز شود، عواقب منفی کمتری بر سازمان تحمیل می‌شود. بنابراین آگاهی و آمادگی کامل از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. در مدیریت بحران روابط عمومی، واکنش سریع، شفاف و صادقانه بسیار حیاتی است تا از گسترش آسیب به شهرت سازمان جلوگیری شود.

■ چگونه از بحران رسانه‌ای جلوگیری کنیم؟

شاید پاسخ این سوال، بتواند مسیر روشنی پیش روی روابط عمومی‌های سازمان‌ها قرار دهد اما متأسفانه برای بحران رسانه‌ای پاسخ قطعی و روشنی وجود ندارد؛ اینجا چند راهکار ساده پیشنهاد می‌شود تا پیش‌بینی بحران و گاه‌گاه جلوگیری از آن ممکن شود:

- از اطلاعات محترمانه سازمان‌تان مانند گنجی ارزشمند محافظت کنید.
- محتواهای رسمی، کمپین‌های تبلیغاتی و ... را پیش از انتشار از تمام جوانب و با نگاه مخاطب بسنجید.
- برای ارتباط با مشتریان و مخاطبان در رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی چارچوب ویژه تعیین کرده و آن را به همه کارکنان آموزش دهید.
- هرگز به رسانه‌ها دروغ نگویید و اطلاعات غلط ندهید؛ عصر ارتباطات دروغ‌ها را برملا می‌کند.
- مدیران ارشد سازمان خود را از تله‌های رسانه آگاه کنید.

در نهایت همواره برای بحران رسانه‌ای از پیش آماده باشید؛ چرا که بحران رسانه‌ای همچون زلزله قابل پیش‌بینی نیست اما می‌توان با مدیریت و مهندسی درست از خسارات وارد جلوگیری کرد و یا تا حد زیادی آن را کاهش داد.

فصل دوم:

أنواع بحربان

■ دسته‌بندی بحران‌های روابط عمومی بر اساس میزان فراگیری

فراگیری در بحران‌های روابط عمومی به میزان وسعتی که یک بحران مورد توجه جامعه قرار می‌گیرد، اشاره دارد. به عبارت دیگر، این مفهوم نشان‌دهنده این است که چقدر یک موضوع بحث و توجه مخاطبان را به خود جلب کرده است. ما در اینجا فراگیری یک بحران را در مقیاس‌هایی از "بسیار کم" تا "بسیار زیاد" دسته‌بندی کردیم. میزان فراگیری یک بحران همچنین می‌تواند به عوامل مختلفی از جمله اهمیت موضوع، توجه رسانه‌ها، شدت انتشار اخبار، و جنبه‌های اجتماعی و فرهنگی مربوط به واقعه نیز وابسته باشد. این مفهوم برای سازمان‌ها و نهادها در تصمیم‌گیری و انتخاب راهبردهای مدیریت بحران بسیار حیاتی است، زیرا میزان فراگیری می‌تواند از نیاز به اطلاع‌رسانی فوری تا تصمیم‌گیری‌های داخل سازمانی و توسعه استراتژی‌های مدیریت بحران تاثیرگذار باشد.

- سطح درگیر با بحران: اشاره به افرادی و واحدهایی دارد که در یک سازمان برای واکنش و حل یک بحران درگیر ماجرا می‌شوند. به طور مثال در میزان فراگیری "بسیار کم"، معمولاً فقط تیم روابط عمومی درگیر موضوع می‌شوند اما در نقطه مقابل و در میزان فراگیری "بسیار زیاد"، سطح درگیری از سازمان نیز فراتر رفته و به بحرانی ملی تبدیل می‌شود.
- رفتار رسانه‌ها: در مبحث میزان فراگیری یک بحران، یکی از مواردی که باید بررسی و رصد شود، رفتار رسانه‌ها و میزان انتشار بحران در رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی است. در میزان فراگیری "بسیار کم" مشکل عنوان شده فقط در رسانه یا رسانه‌های مدعی مطرح می‌شود و توسط رسانه‌های دیگر بازنیش نمی‌شود. در صورتی که در میزان فراگیری "بسیار زیاد" بحران به گفتگو یا مطالبه جمعی در رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی تبدیل می‌شود.
- فراگیری مخاطبین: این عنوان اشاره دارد به وسعت و میزان مخاطبانی که از یک بحران مطلع می‌شوند. در میزان فراگیری "بسیار کم" بحران تقریباً بدون مخاطب و در میزان "بسیار زیاد" شامل اقسام مختلف جامعه می‌شود.
- بازدید در شبکه‌های اجتماعی: مجموع تعداد بازدید از مطالب مرتبط با بحران در شبکه‌های اجتماعی (شامل تلگرام، توییتر، ایتا، اینستاگرام، لینکدین و...) از دیگر مواردی است که هنگام تخمین میزان فراگیری بحران باید مدنظر داشت. براساس بررسی‌های دیتاک در میزان فراگیری "بسیار کم" این تعداد کمتر از ۵ هزار و در میزان "بسیار زیاد" به بیش از ۵۰ میلیون بازدید می‌رسد.

در جدول زیر جزئیات میزان‌های مختلف فراگیری را مشاهده می‌کنید:

میزان فراگیری	سطح درگیر با بحران	رفتار رسانه‌ها	فرایری مخاطبین	بازدید در شبکه‌های اجتماعی
بسیار کم	روابط عمومی	انتشار فقط در رسانه‌های مدعی و عدم بازنشر توسط دیگران	تقریباً بدون مخاطب	کمتر از ۵ هزار بازدید
کم	روابط عمومی و ریاست سازمان	انتشار فقط در رسانه‌های مدعی و بازنشر توسط رسانه‌های شناخته نشده	بخشی از فعالان همان حوزه	۵ هزار تا ۵۰۰ هزار بازدید
متوسط	تشکیل کمیته بحران	انتشار و بازنشر در گروه یا دسته خاصی از رسانه‌ها	فعالن حوزه مرتبط و فعالن رسانه‌ای	۵۰۰ هزار تا ۵ میلیون بازدید
زیاد	اولویت اول تمام سازمان	انتشار توسط طیف‌های مختلف رسانه‌ای و موثرین سوشال	دنبال کنندگان فعال اخبار و شبکه‌های اجتماعی	۵ میلیون تا ۵۰ میلیون بازدید
بسیار زیاد	فراسازمانی و درحد ملی	تبديل شدن به گفتگو یا مطالبه جمعی و گره خوردن به سرمایه اجتماعی	اقشار مختلف جامعه و آگاهی حدود یک سوم جامعه	بیش از ۵۰ میلیون بازدید

در اینجا چند نمونه از بحران‌ها را در سه سطح جدی‌تر برای شما نام می‌بریم و در فصل سوم برخی از آن‌ها را به طور مفصل‌تر بررسی خواهیم کرد.

بحران‌های بوجود آمده در سازمان‌های ایرانی در میزان:

- فراگیری متوسط (مخاطبین: فعالان رسانه‌ای حوزه مرتبط):
بولتن‌های خبرگزاری فارس، سقوط پهپاد در استان گلستان، انفجار بالن‌های شهرداری تهران، آتش سوزی در کارخانه طبیعت
- فراگیری زیاد (مخاطبین: دنبال کنندگان فعال اخبار):
آتش سوزی پتروشیمی آبادان، پاک شدن دیتای ابرآروان، شایعه سهام داری سپاه در دیجی‌کالا، حادثه آسانسور در اسنپ، شایعه رشوه دادن وزیر در حال استیضاح
- فراگیری بسیار زیاد (مخاطبین: افشار مختلف جامعه):
هک اسنپ فود، چای دبش، لبنيات میهن، اختلال در سامانه سوخت، هک شدن دوربین‌های زندان اوین

■ یک جمع‌بندی کوتاه و کاربردی از میزان فراگیری بحران

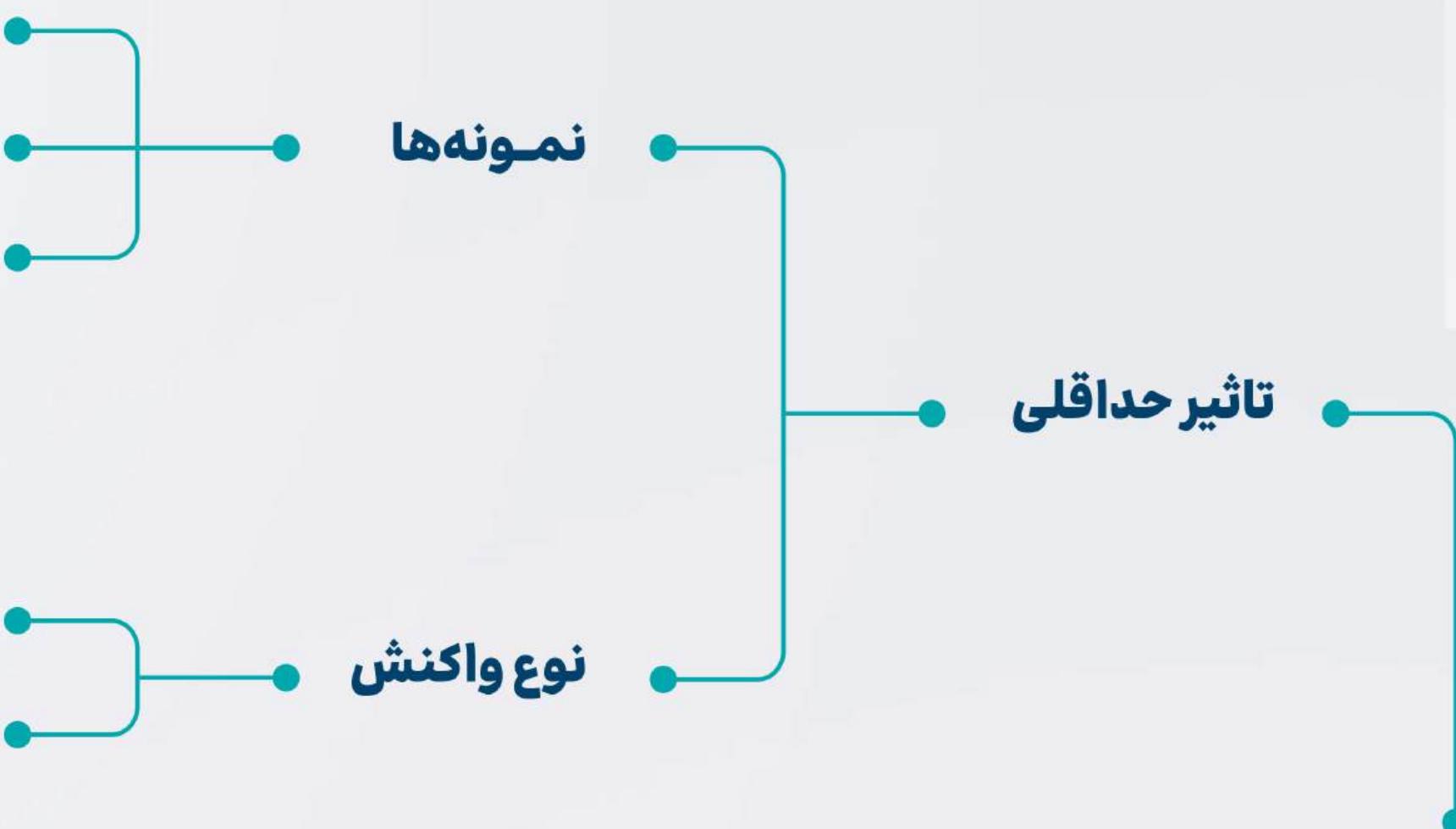
اجازه دهید کمی موضوع را ساده‌تر کنیم، می‌توان بر اساس میزان فراگیری بحران آن را به دو دسته اصلی تقسیم کرد:

- مسئله یا موضوع کوچک
- بحران جدی و واقعی

طبق جدول، میزان‌های "بسیار کم" و "کم" را می‌توانیم تنها یک مسئله کوچک و میزان‌های "متوسط" به بالا را یک بحران جدی و واقعی در نظر بگیریم.
مثلًا میزان تاثیرگذاری کامنت منفی یک کاربر معمولی در تويیتر درباره محصولات شما، به اندازه هک شدن اطلاعات امنیتی یکسان نیست و طبعاً نوع و حجم واکنش سازمان نیز باید متفاوت باشد.

گزارش منفی درباره محصولات یا خدمات در یک رسانه بدون هدف اخاذی یا با جنیوز
شکایت مشتریان از محصولات یا خدمات به واحد ارتباط با مشتریان
اعتراضات داخلی کارکنان یا مدیران سازمان

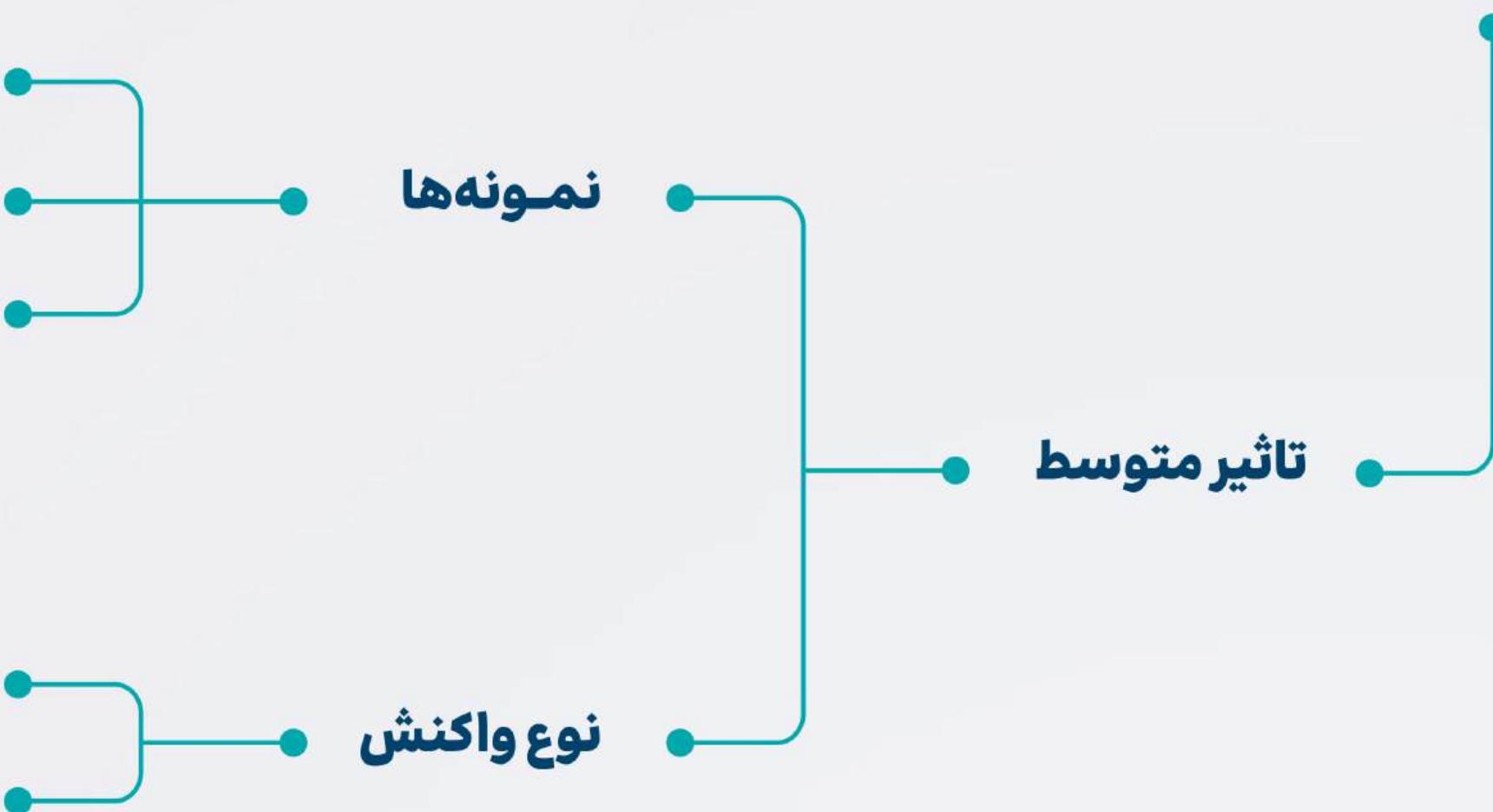
این نوع بحران‌ها نیازی به واکنش رسانه‌ای ندارند.
باید رصد و بررسی شوند تا به سطوح بالاتر نرسند.

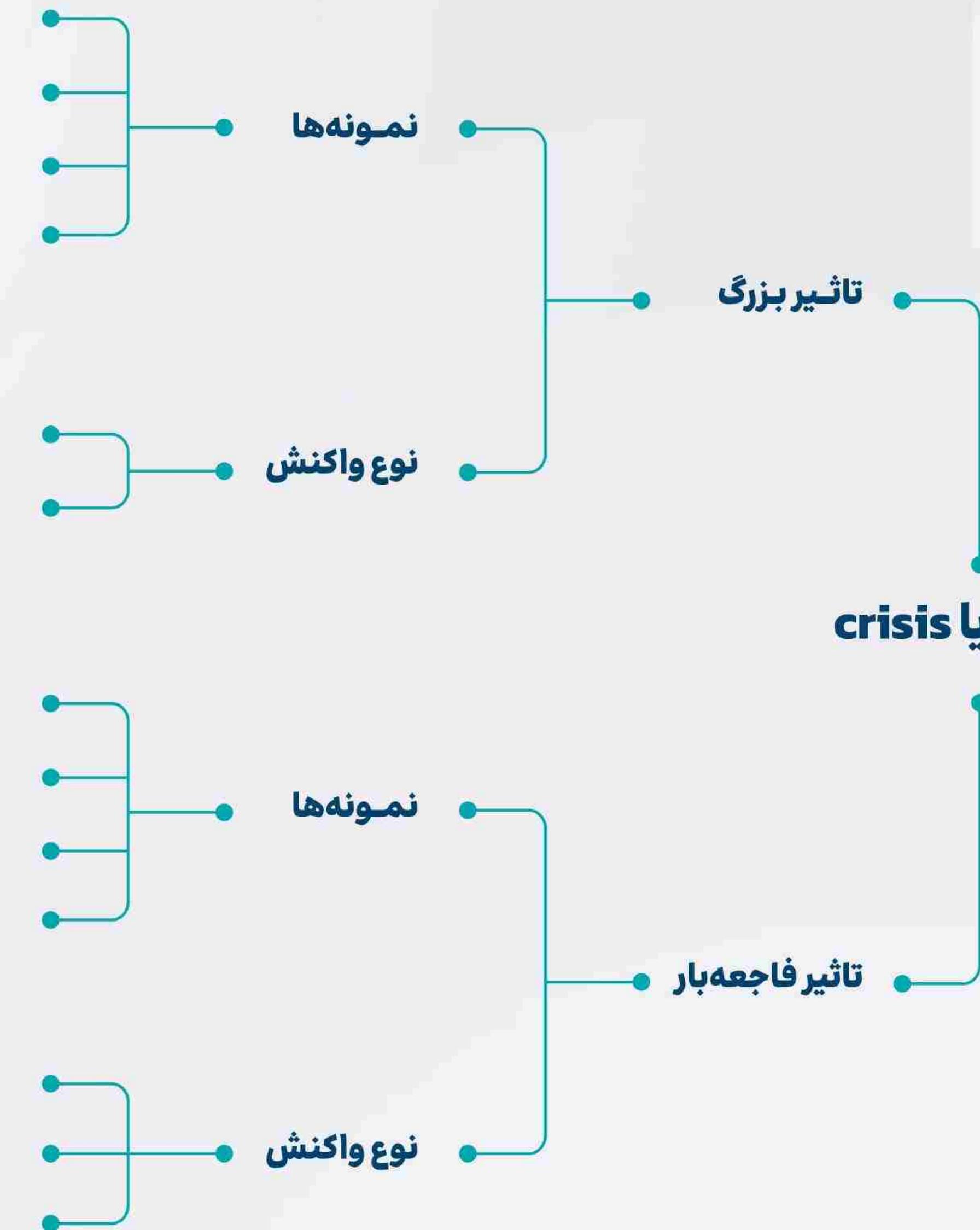
۱) مسئله یا issue

مشکلات مربوط به تحويل محصولات یا خدمات پس از فروش
انتشار شایعه در مورد سازمان با امکان اثبات شایعه بودن آن
کمپین‌های فعالان اجتماعی علیه سازمان

این نوع بحران‌ها نیاز به واکنش رسانه‌ای حداقلی و متناسب با نوع بحران دارند.
باید رصد و بررسی شوند تا به سطوح بالاتر نرسند.

۲) بحران یا crisis

بحران‌های مرتبط با منابع انسانی مثل آزار و اذیت در محل کار
سورفتار یا رفتار نامناسب کارکنان به مخاطب یا مشتری
سرقت، اختلاس یا سایر جرایم
مشکلات جسمی یا روانی ناشی از استفاده محصولات سازمان

این نوع بحران‌ها نیاز به واکنش رسانه‌ای محدود دارند.
شفافسازی در قالب بیانیه و درجهت انتشار بیش از بحران لازم است

هک شدن، حمله سایبری یا رخنه امنیتی
وقوع موارد مرگ یا مصدومیت شدید ناشی از استفاده از محصولات سازمان
سوء رفتار اثبات شده کارکنان سازمان
اقدامات خشونت آمیز علیه سازمان یا در محل کار

این نوع بحران‌ها نیاز به واکنش رسانه‌ای جدی دارند.
شفافسازی در قالب بیانیه و انتشار حداکثری آن
تلash برای جبران خسارات واردہ و دلجویی از آسیب دیدگان

■ باید ها و نباید های بحران رسانه‌ای که باید آنها را بشناسید

نباید هایی که باید بخاطر بسپارید:

- وانمود نکنید اتفاقی نیفتاده است.
- بدون فکر عمل نکنید.
- به عاملان بحران حمله نکنید.
- دروغ نگویید؛ خط قرمز روابط عمومی دروغ است.
- با کارهای عجولانه و لجبازانه به بحران دامن نزنید!

باید هایی که باید رعایت کنید:

- سعی کنید خونسرد باشید و تمرکز خود را حفظ کنید. کاهش تنفس و کنترل فضای این موضوع کمک می‌کند.
- بخاطر داشته باشید تصمیمات فردی، عجولانه، انتقام‌جویانه و لجوچانه به بحران دامن می‌زند.
- بحران را ریشه‌یابی کنید. یافتن ریشه‌های اصلی بحران در مدیریت بهتر و دقیق در تصمیم‌گیری‌ها تاثیرگذار است.
- با خرد جمعی بهترین راه حل‌ها را بیابید، اما تصمیم‌گیری را طولانی نکرده و به تعویق نیاندازید.
- زمانبندی را در نظر بگیرید؛ در شرایط بحرانی هر ثانیه اهمیت دارد.
- ارتباطات داخلی و بیرونی سازمان را مدیریت کنید. هر واکنش و اظهارنظر خارج از چارچوب مدیریت شما می‌تواند به فراغیری بیشتر بحران و بدتر شدن شرایط دامن بزند.
- سعی کنید مخاطبان و ذی‌نفعان را درک و مدام رصد کنید. بخاطر داشته باشید نوع واکنش و هدف تصمیمات شما، باید تاثیرگذاری مطلوب بر روی مخاطبان و ذی‌نفعان سازمان باشد.

فصل سوم:

چک لپست مدیریت بحران

■ چک لیست کامل مدیریت بحران و جزئیات عملیاتی کردن آنها

وجود یک چک لیست جامع برای مدیریت بحران، از جمله ابزارهای بسیار ارزشمند است که به تشخیص، پیش‌بینی و مدیریت بهتر بحران‌ها کمک می‌کند. در زمانی که یک بحران اتفاق می‌افتد، چک لیست به عنوان راهنمایی عملی و کارآمد می‌تواند به تیم‌های مدیریت بحران کمک کند تا به سرعت و به صورت موثر واکنش مناسبی نسبت به وقوع بحران نشان دهند. همچنین، پس از فروکش کردن موج بحران، چک لیست می‌تواند به سازمان کمک کند تا از تجربیات گذشته استفاده کرده و برای آینده آمادگی بیشتری داشته باشد. در این فصل، به بررسی اهمیت و کاربردهای چک لیست مدیریت بحران در پیش، حین و پس از وقوع آن می‌پردازیم.

■ ۱ - آمادگی‌های لازم پیش از وقوع بحران

چک لیست آمادگی بحران:

- تشخیص تصویر سازمان تان در افکار عمومی و پیدا کردن نقاط ضعف یا گسل‌های بحران خیز
- بکارگیری سامانه سوال و پاسخ‌لیسینگ (دیتاک) جهت تسلط بر رسانه‌ها و افکار عمومی
- تشکیل تیم مدیریت بحران شامل افراد کلیدی و متخصص
- تدوین پلن جامع مدیریت بحران، شامل سناریوهای مختلف بحرانی
- تعیین نقش‌ها و مسئولیت‌های اعضای تیم در زمان بحران
- مانورهای آمادگی و دوره‌های آموزشی برای همکاران به خصوص برای ساعات اولیه بحران
- ایجاد فهرست (بانک داده) ارتباطی شامل خبرنگاران، رسانه‌ها و اینفلوئنسرهای حوزه کاری تان
- توسعه یک پایگاه داده ارتباطی برای ذینفعان شامل مشتریان و شرکای تجاری
- برنامه‌ریزی برای حفظ عملیات و خدمات اصلی در حین بحران‌ها

■ نحوه اجرای چک لیست پیش از بحران

در این مرحله، و پیش از اینکه بحرانی اتفاق افتد، شما در تیم‌های مدیریت بحران باید اقدامات شامل شناسایی ریسک‌ها، تعیین نقاط ضعف و قوت سازمان، و تدوین راهبردهای مدیریت بحران می‌شود.

■ پیش‌بینی و شناسایی ریسک‌ها

با استفاده از تجزیه و تحلیل داده‌ها، هوش مصنوعی و رصد رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی، بحران‌های احتمالی را پیش‌بینی کنید. تعیین نقاط ضعف و قوت سازمان نیز می‌تواند راهنمای خوبی برای امر شناسایی پتانسیل‌های بحرانی باشد.

■ تدوین استراتژی ارتباطی و برنامه پاسخگویی بحران

شما در تیم مدیریت بحران باید استراتژی را طراحی کنید که در آن برای انواع بحران؛ پیام‌های اصلی، رویکرد ارتباطی با مخاطبان و ذی‌نفعان و کانال‌های مناسب پیش‌بینی لازم انجام شده باشد. همچنین در این استراتژی تیم مدیریت بحران و وظایف آن‌ها را باید با جزئیات مشخص کنید.

■ مانورهای آمادگی

بعد از پیش‌بینی تهدیدها و بحران‌های بالقوه سازمان و دسته‌بندی هر کدام براساس نوع و میزان احتمالی فراگیری، آن‌ها را اولویت‌بندی کنید. سپس مانورها و تمرین‌های منظمی برای بحران‌های جدی‌تر و با میزان فراگیری بیشتر برگزار کنید. مانور بحران با شبیه‌سازی واقعیت می‌تواند کارکنان را با فرآیندها و واکنش‌های لازم در زمان وقوع بحران آشنا کند. همانطور که پیش‌تر اشاره کردیم، بحران‌های روابط عمومی را می‌توان با زلزله مقایسه کرد. در مناطق زلزله خیز، مانور زلزله به صورت منظم و روتین انجام می‌شود، پس چرا در سازمان‌های روی گسل، مانور بحران انجام نشود؟

■ ۲ - شرایط مواجهه و مدیریت در زمان وقوع بحران

چک لیست مواجهه با بحران:

- فعال سازی تیم مدیریت بحران و مرکز کنترل
- ارزیابی فوری و به هنگام میزان فراگیری بحران (طبق توضیحات فصل قبل)
- در صورت نیاز و مناسب با میزان فراگیری بحران، واکنش سریع و شفاف از طریق رسانه‌های جمعی و اجتماعی هدف
- کنترل و مدیریت اطلاعات در رسانه‌های اجتماعی و سایر رسانه‌ها
- اطلاع‌رسانی مرتب، به روز و مرحله به مرحله درباره اقدامات انجام شده جهت جلوگیری از خلاء رسانه‌ای
- پیاده‌سازی اقدامات اضطراری برای حفظ فعالیت‌های حیاتی سازمان

■ آیا در یک شرایط بحرانی هستید؟

یکی از مرسوم‌ترین اشتباهات در این مرحله این است که یک مسئله کوچک را بحران در نظر بگیرید. بنابراین قبل از هر کاری باید شرایط را بسنجدید تا از اینکه با یک بحران جدی و واقعی روبرو هستید، اطمینان پیدا کنید. اگر در چنین شرایطی قرار دارید، مرور و پاسخ دادن به سوالات زیر می‌تواند به شما در تشخیص این موضوع کمک کند:

- آیا بحران توسط یک رسانه کوچک و مستقل شکل گرفته یا با یک بحران سازمان یافته‌تر، و رسانه‌های بزرگ‌تر مواجه هستید؟ (بررسی میزان فراگیری)
- آیا این بحران به برد، تجارت، اعتبار و یا اعتماد مشتریان، مخاطبان و ذی‌نفعان سازمان شما لطمه می‌زند؟
- آیا این بحران به اعتماد سرمایه‌گذاران و یا هیئت مدیره سازمان صدمه جدی وارد می‌کند؟
- آیا این بحران می‌تواند ادامه دار باشد یا کوتاه مدت است؟
- آیا قشر رسانه‌دار و مهم جامعه به توزیع و انتشار این بحران کمک می‌کند؟

اگر تنها به یک یا دو سوال پاسخ مثبت داده اید، بحران رسانه‌ای بوجود آمده در حدی کوچک است که حتی شاید لازم نباشد به آن واکنش مستقیمی نشان دهید. در غیر این صورت شما در یک بحران رسانه‌ای قرار دارید؛ وقت آن است که چک لیست "مواجهه با بحران" را مرور کرده و برای مدیریت بحران پیش آمده، دست به کار شوید.

■ نحوه اجرای چک لیست در طول بحران

تیم‌های مدیریت بحران باید به چک لیست‌های مخصوص حین بحران اعتماد کنند. این اقدام به آن‌ها کمک می‌کند تا با آرامش بیشتری، واکنش‌های فوری و منطقی را در برابر وقایع ناگوار اجرا کنند.

■ مرکز فرماندهی بحران

باید تیم مدیریت بحران را فراخوانده و یک مرکز فرماندهی برای هماهنگی فعالیت‌های بحران تشکیل دهید. از ارتباط موثر بین افراد، تیم‌ها و ذینفعان اطمینان حاصل کنید.

■ واکنش سریع و شایسته

واکنش‌ها باید سریع و در عین حال منطقی و متناسب با موقعیت و میزان فraigیری بحران باشد. تأخیر در واکنش بویژه در بحران‌های با میزان فraigیری بسیار زیاد، می‌تواند به شدت وجهه سازمان شما را آسیب‌پذیر کند.

■ اطلاع‌رسانی مرحله به مرحله

اطمینان حاصل کنید که ارتباطات متناسب با شرایط، به‌طور مداوم و از طریق چندین کanal انجام می‌شود، تا از خلاء‌های رسانه‌ای و پخش شایعات و اطلاعات نادرست جلوگیری کنید.

■ ۳ - پس از فروکش موج بحران

چک لیست بازیابی پس از بحران:

- ارزیابی، بررسی و تحلیل داده محور بر اساس سامانه‌های سوشال لیسنینگ
- تحلیل عملکرد تیم مدیریت بحران و شناسایی نقاط قوت و ضعف
- طراحی و تدوین استراتژی‌های بازیابی وجهه و اعتبار سازمانی در افکار عمومی
- ارتباطات پیگیری با ذینفعان و آگاهی‌رسانی در مورد اقدامات اصلاحی
- ایجاد گزارشی شفاف و دقیق از بحران و پاسخ‌های ارائه شده به عنوان مطالعه موردنی برای آینده
- بررسی و به روزرسانی پلن‌ها و آمادگی‌های مدیریت بحران بر مبنای تجارت به دست آمده
- پیگیری مسائل مالی و حقوقی ناشی از بحران و انجام تعهدات

■ نحوه اجرای چک لیست پس از بحران

پس از فروکش کردن موج بحران، شما باید عملکرد خود و تیم را ارزیابی کرده و استراتژی‌ها را بروزرسانی کنید. این اقدامات شامل ارزیابی کیفیت واکنش‌ها، بررسی نقاط ضعف و قوت در عملکرد، و اصلاح راهبردهای مدیریت بحران است.

■ ارزیابی و بازنگری

اقدامات انجام شده را به طور عمیق و دقیقی بررسی کنید. تاثیر پاسخ به بحران را ارزیابی کرده و همچنین نقاط ضعف در عملکرد خود را شناسایی و بهبود دهید.

■ گزارش شفافیت و پاسخگویی

گزارشی را برای عموم مردم و ذینفعان تهیه کنید. در این گزارش باید شرح دهید که بحران چگونه مدیریت شده است، اثرات آن چه بوده و همچنین اقدامات اصلاحی انجام شده را توضیح دهید.

■ مشارکت در بازیابی جامعه

اگر بحرانی که برای شما اتفاق افتاده، بر جامعه تاثیری باقی گذاشته است، سازمان شما باید در فرآیند بازیابی، ترمیم یا دلجویی جامعه نقش فعال داشته باشد. این نوع اقدامات در بهبود و اصلاح چهره سازمان یا برنده شما نیز تاثیر می‌گذارد.

در پایان این مبحث باید تاکید کنیم که به کارگیری این چک لیست‌ها و تکیه بر آمادگی، واکنش سریع و شفاف، و استراتژی‌های قوی بازیابی، می‌تواند به شما و سازمان‌تان کمک کند تا بر بحران‌های اجتناب‌ناپذیر غلبه کنید و روابط عمومی موفقی را ایجاد و حفظ نمایید.

به عنوان متخصص و مدیر روابط عمومی، فراموش نکنید که تصویر این چک لیست‌ها را در کامپیوتر و تلفن همراه خود ذخیره کنید تا در موقع لزوم به آن‌ها دسترسی سریع داشته باشید.

جهت دریافت فایل چک لیست‌های بالا، QR code را اسکن و یا [اینجا](#) کلیک کنید.

■ مرور چند سناریو یا نمونه کاربردی برای مدیریت بحران‌ها

اینجا با چند نمونه از منظر منبع بحران و گستردگی آن مواجه هستیم:

■ سناریو اول

منبع بحران: یک اشتباه داخلی

راهکارهای مدیریت بحران:

- از اشتباه خود دفاع نکنید.
- اشتباه را پذیرفته و بابت آن عذرخواهی کنید. (عذرخواهی با ابراز تاسف متفاوت است).
- اگر فرد یا مجموعه‌ای از اشتباه شما متضرر شده یا اعتبارش لطمه خورده است، حتماً در صدد جبران آن برآیید.
- کاملاً صادقانه برخورد کنید.

■ سناریو دوم

منبع بحران: عوامل خارجی

راهکارهای مدیریت بحران:

- دلیل بحران را ریشه‌یابی کنید. (از ابزارهای رصد و پایش بهره ببرید)
- سعی کنید با منبع خارجی مذاکره و در صورت امکان، آن را به یک دوست تبدیل کنید.
- شروع‌کننده بحران را سرزنش یا تهدید به شکایت نکنید؛ به بحران خود دامن نزنید!
- صادقانه و حرفه‌ای نسبت به مشکل ایجاد شده پاسخ دهید و شفافسازی کنید.

■ سناریو سوم

نوع بحران: بحران کوچک

راهکارهای مدیریت بحران:

- با بررسی، رصد و تحلیل بحران رسانه‌ای با استفاده از ابزارهای سوشال لیسنینگ متوجه می‌شوید که بهتر است مستقیم به بحران واکنش نشان ندهید.
- پیام‌ها و واکنش‌های منفی بحران را تحلیل کنید و پاسخ هر یک از آن‌ها را به صورت غیرمستقیم نشر دهید.
- بصورت مداوم شرایط را رصد و مدیریت کنید تا بحران بزرگتر نشود.

■ سناریو چهارم

نوع بحران: بحران فراگیر

راهکارهای مدیریت بحران:

- رصد و لیست کردن تمام کانال‌هایی که بحران را پوشش داده‌اند.
- پاسخ‌گویی و بیانیه خود را در حد و حتی بیشتر از میزان انتشار بحران، نشر دهید.
- حواس‌تان به زمان‌بندی باشد؛ زمان مهم است.
- از رسانه‌ها و ارتباطات خود برای بازنثر بیانیه و مدیریت بحران استفاده کنید.
- روی اعتبار سازمان و برنده‌تان سرمایه‌گذاری کنید.

فصل چهارم:

بررسی عملیاتی نمونه‌های ایرانی

بررسی داده محور و مسروط چند بحران روابط عمومی بزرگ در ایران

۱ - هک اسنپفود

IRLeaks

اسنپفود هک شد!

به طور خلاصه موارد زیر در اختیار ما می‌باشد:

- اطلاعات بیش از ۲۵ میلیون کاربر شامل: نام کاربری، پسورد، ایمیل، نام و نام خانوادگی، شماره موبایل، تاریخ تولد و ...
- اطلاعات بیش از ۵۰ میلیون آدرس کاربر شامل: موقعیت GPS، آدرس کامل، شماره تلفن و ...
- اطلاعات بیش از ۱۸۰ میلیون دستگاه همراه شامل: نوع و مدل دستگاه، پلتفرم، توکن، فروشگاه نصب برنامه و ...
- اطلاعات بیش از ۳۶۰ میلیون سفارش شامل: آیپی سفارش دهنده، آدرس دریافتی، تلفن دریافتی، شهر، مدت زمان دریافت، نام و نام خانوادگی، مشخصات فروشگاه یا رستوران، قیمت، محصول و ...
- اطلاعات بیش از ۳۵ هزار پیک شامل: نام، نام خانوادگی، شماره تماس، کد ملی، شهر و ...
- اطلاعات بیش از ۶۵ هزار پرداخت سفارش شامل: نام کامل صاحب کارت، نام کامل مشتری، شماره تماس، شماره کارت، نام بانک و ...
- اطلاعات بیش از ۱۶۰ میلیون سفر انجام شده توسط پیک شامل: نام کامل مبدا و مقصد، آدرس مبدا و مقصد، تلفن مبدا و مقصد، موقعیت جغرافیایی مبدا و مقصد، تاریخ و ...
- اطلاعات بیش از ۲۴۰ هزار Vendor شامل: نام کامل، آدرس، تلفن، ایمیل، موقعیت مکانی GPS، نام مدیریت مجموعه و ...
- ش از ۸۸۰ میلیون سفارش محصول

@irleaks #snappfood

1016 568 136 92 55 44
29 21 10 7 100.1K edit

انتشار خبر هک توسط گروه هکری در کانال تلگرامی منتب به این گروه

(۱۵ دی ماه ۱۴۰۲ - ساعت ۰۵:۰۵ دقیقه بامداد)

بازنشر خبر هک توسط یک کاربر توییتری دقیقا در همان لحظات اولیه

(۱۵ دی ماه ۱۴۰۲ - ساعت ۰۵:۰۵ دقیقه بامداد)

دلیل این سرعت اطلاع تجربه هک تپسی پیشتر از این توسط همین گروه هکری بود.

@thesamanbakhsh Erfan Samanbakhsh

گویا گروهی که تپسی رو هک کرد بود اسنپفود هم هک کرد. ۱۴۰۲/۱۵/۱۵ ۰۵:۰۶

لينک های استخراج شده :

مشاهده شده توسط ربات: ۱۴۰۲/۱۵/۱۵ ۰۵:۰۶

به نظر می‌رسد سازمان‌های بزرگ باید با این تجربیات در جریان پیام‌ها و اطلاعیه‌های اکانت‌های هکری باشند. اما آیا رصد مداوم این منابع به صورت دستی امکان‌پذیر است؟

این کار طاقت‌فرسا، انرژی‌بر و خسته‌کننده است؛ اما راه ساده‌تری وجود دارد. ایجاد **آلارم سوشاال لیسنسینگ** در حوزه مرتبط با سازمان شما، امکان رصد لحظه‌ای اخبار و اطلاعاتی که ممکن است به یک بحران تبدیل شوند را به شما می‌دهد.

سيمبو
@vocallbay

این دروغی که میگن راسته؟
اسنپ فود هک شده؟؟؟

...

...

1 7 7

Translate post

12:06 AM · Dec 31, 2023 · 405 Views

موج انتشار خبر هک در همان لحظات اولیه در توییتر ادامه داشت:
تنها در کمتر از ۱۰ ساعت از انتشار خبر هک، بیش از بازدید در این باره منتشر شد.
خبرگزاری دنیای اقتصاد ساعت ۹:۴۹ دقیقه این خبر را منتشر کرد.

مرحله ۳) بیانیه اول اسنپفود

(۱۰ دی ماه ۱۴۰۲ - ساعت ۵۸:۵۹ صبح)

در کمتر از ۱۰ ساعت از انتشار خبر هک، اسنپفود اولین بیانیه خود را با رویکرد تایید خبر و پیگیری قانونی آن از طریق پلیس فتا و تلاش برای جلوگیری از فروش اطلاعات منتشر کرد.

این در حالی است که گروه هکری ساعت ۵۲:۱۰ دقیقه با مدد همان روز با اشاره به موضوع پلیس فتا، این موضوع را به تمسخر گرفت.

سرعت عمل اسنپفود در انتشار بیانیه نشان از وجود تیم مدیریت بحران رسانه‌ای و آمادگی مواجهه با انواع بحران را داشت. با این حال موضوع می‌توانست پیش‌تر از این زمان هم بررسی شود.

برخی کاربران به موضوع هک اسنپفود با تمسخر و شوخی (با اشاره به بخشی از دیتا و اطلاعات آن) اشاره کردند و برخی نیز به سطح امنیتی اطلاعات چنین شرکت بزرگی به سختی انتقاد کردند.

Food! Snappfood | اسنپفود | @snappfood · Dec 31, 2023
بیانیه اولیه اسنپفود در رابطه با هک بخشی از اطلاعات کاربران

پیرو هک و اقدام به فروش مستقیم بخشی از اطلاعات کاربران اسنپفود به اطلاع می‌رسانیم که شرکت اسنپفود در قدم اول در همکاری با پلیس فتا در حال شناسایی و رفع منبع آسودگی ناشی از اقدام این گروه هکری است.

709 429 1K 724K ⬆️

Food! Snappfood | اسنپفود | @snappfood · Dec 31, 2023
شرکت اسنپفود مسئولیت این اتفاق را می‌پذیرد و حتماً بررسی دقیقی در مورد دلایل وقوع آن انجام خواهد داد.

53 76 274 186K ⬆️

Food! Snappfood | اسنپفود | @snappfood · Dec 31, 2023
گفتگی است این گروه هکری پیش از مذاکره با اسنپفود اقدام به فروش اطلاعات کرده است و شرکت اسنپفود حداقل تلاش خود را برای جلوگیری از انتشار داده‌های کاربران، از طریق مذاکره با این گروه هکری، خواهد کرد.

73 71 252 466K ⬆️

Food! Snappfood | اسنپفود | @snappfood · Dec 31, 2023
لازم به ذکر است که کلیه اطلاعات پرداخت بانکی کاربران، اعم از اطلاعات مربوط به کد امنیتی کارت (CCV)، رمز عبور و تاریخ انقضا، در امنیت کامل قرار دارد و این اطلاعات مطابق مقررات بانک مرکزی در هیچ یک از پلتفرم‌ها ذخیره نمی‌شود.

113 169 302 473K ⬆️

Food! اسنپفود | @snappfood
متغیر اطلاعات تکمیلی در این مورد را منتشر خواهیم کرد.

Translate post

10:01 AM · Dec 31, 2023 · 98.5K Views

مرحله ۴)

اعلام عدم فروش اطلاعات توسط یک رسانه رسمی (۱۵:۰۹) و گروه هکری irleaks (۱۵:۳۱)

(۱۱ دی ماه ۱۴۰۲ - ساعت ۱۵:۳۱)

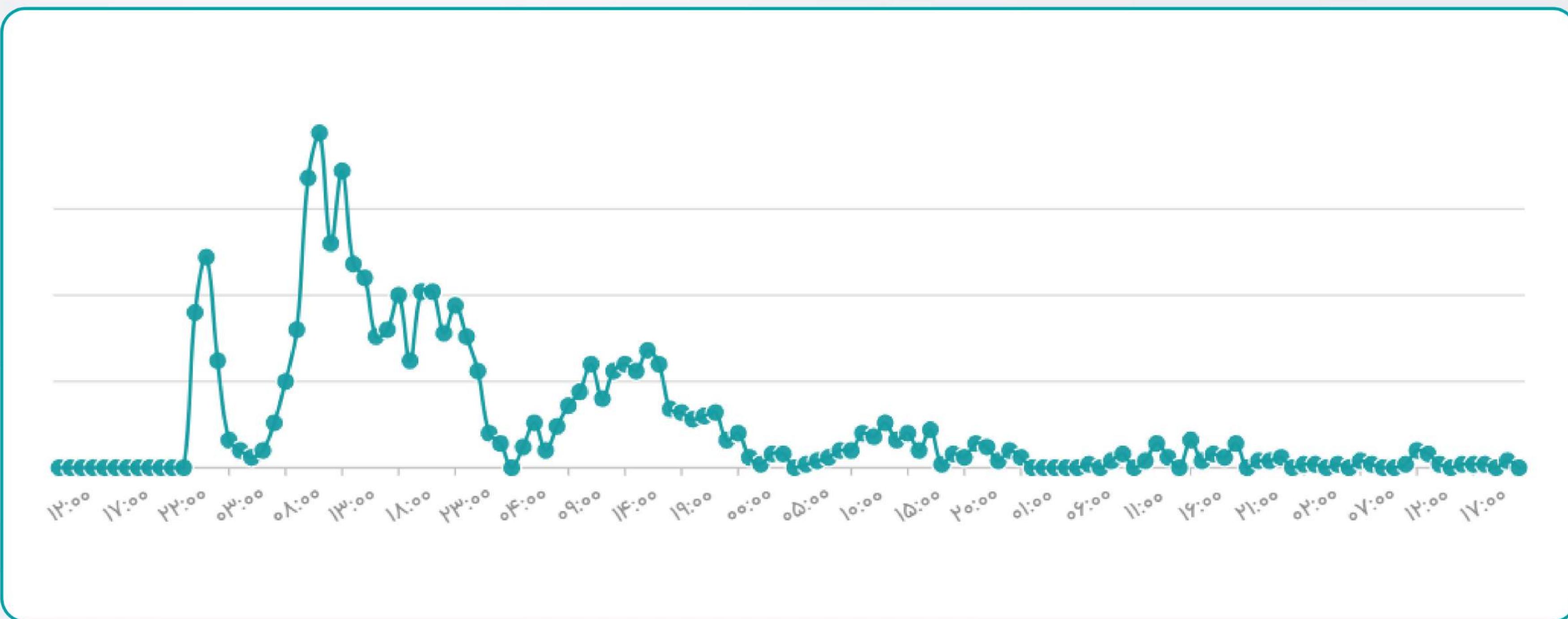
فردای روز هک و در کمتر از ۴۸ ساعت اسنپفود بیانیه اصلی خود را از طریق رسانه دیجیاتو منتشر و بازنشر کرد:

گروه هکری نیز چند دقیقه بعد از طریق کanal تلگرامی خود که منبع معتبر و موثق خبر اولیه هک بود، اعلام کرد که دیتا فروخته نخواهد شد و با تیم مدیریتی اسنپفود برای تحويل اطلاعات به توافق رسیده‌اند. نوع انتخاب کلمات و جملات نشان از مدیریت بحران حرفه‌ای اسنپفود برای بازگشت اعتماد کاربران دارد.

خبر عدم فروش دیتا از طریق رسانه‌های معتبر دیگری نیز بازنشر شد.
اسنپفود بیانیه اصلی خود را از طریق رسانه‌های غیرمستقیم منتشر کرد.

نمودار روند انتشار نیز نشان می‌دهد،
که پس از بیانیه اولیه اسنپ‌فود، میزان تولید محتوا به مرور کاهش یافته است.

۲ - هک تپسی

مرحله ۱) انتشار خبر هک توسط گروه هکری irleaks در کanal تلگرامی منتب به این گروه

(۱۵:۳۸ - ساعت ۱۴۰۲ شهريور ماه ۱۴۰۲)

مرحله ۲) بيانیه اولیه پیش از بازنثر گستردگ

(۱۷:۵۷ - ساعت ۱۴۰۲ شهريور ماه ۱۴۰۲)

اولین بيانیه توسط میلاد منشی پور، مدیرعامل و هم بنیان گذار تپسی تنها در کمتر از ۲ ساعت

از انتشار خبر هک توسط گروه هکری منتشر شد.

میلاد منشی پور این اتفاق را دسترسی غیرمجاز به زیرساخت تپسی خواند و ضمن ابراز تاسف و

پذیرش مسئولیت هک، اعلام کرد که بعد از مذاکرات ناموفق در حال همکاری با پلیس برای

پیگیری قانونی موضوع هستند.

آنچه از این بيانیه برداشت می‌شود این است که مدیران تپسی از روزهای گذشته درحال مذاکره

با این گروه بوده‌اند و عدم به نتیجه رسیدن مذاکره در خصوص خرید دیتا موجب انتشار خبر

شده است.

مرحله ۳) بازنشر خبر هک پس از بیانیه اول

با انتشار بیانیه موجی از اخبار و انتقادات در رسانه ها و شبکه های اجتماعی منتشر شد.
سرعت کم انتشار این خبر نسبت به اسنپ فود به دلیل ناشناخته تر بودن این گروه هکری بوده است.

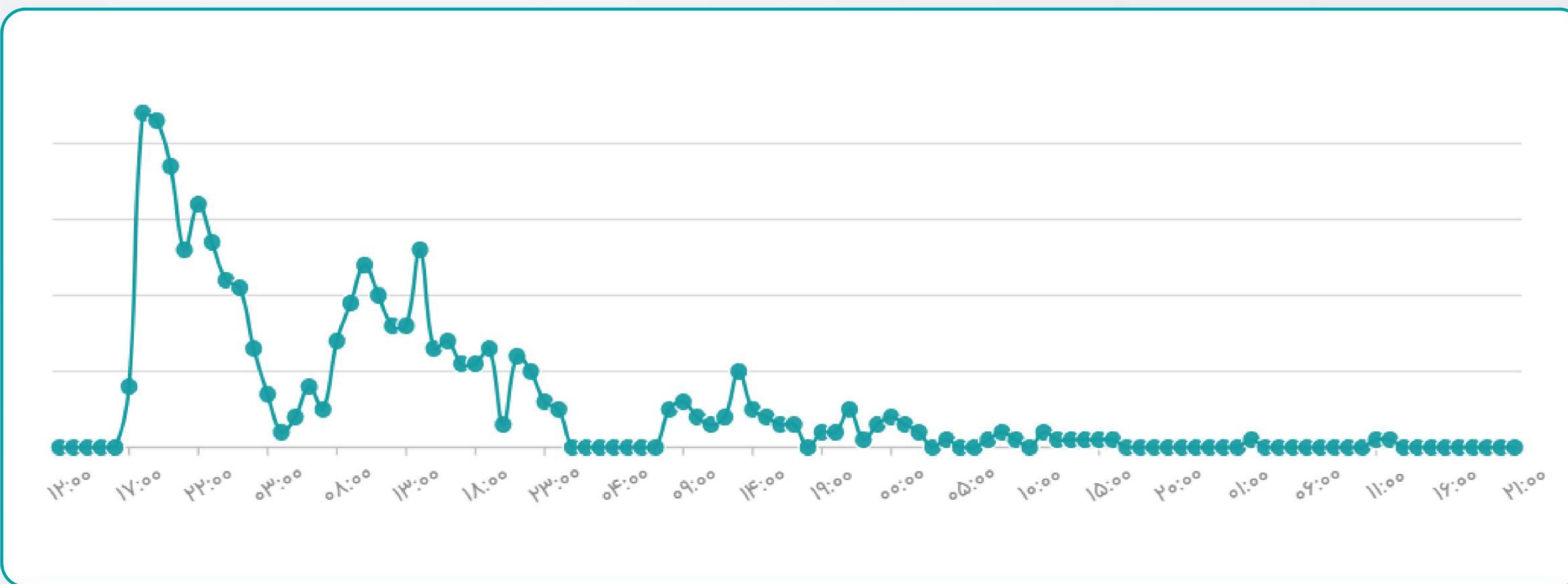

مرحله ۴) یک پیام دیگر از گروه هکری

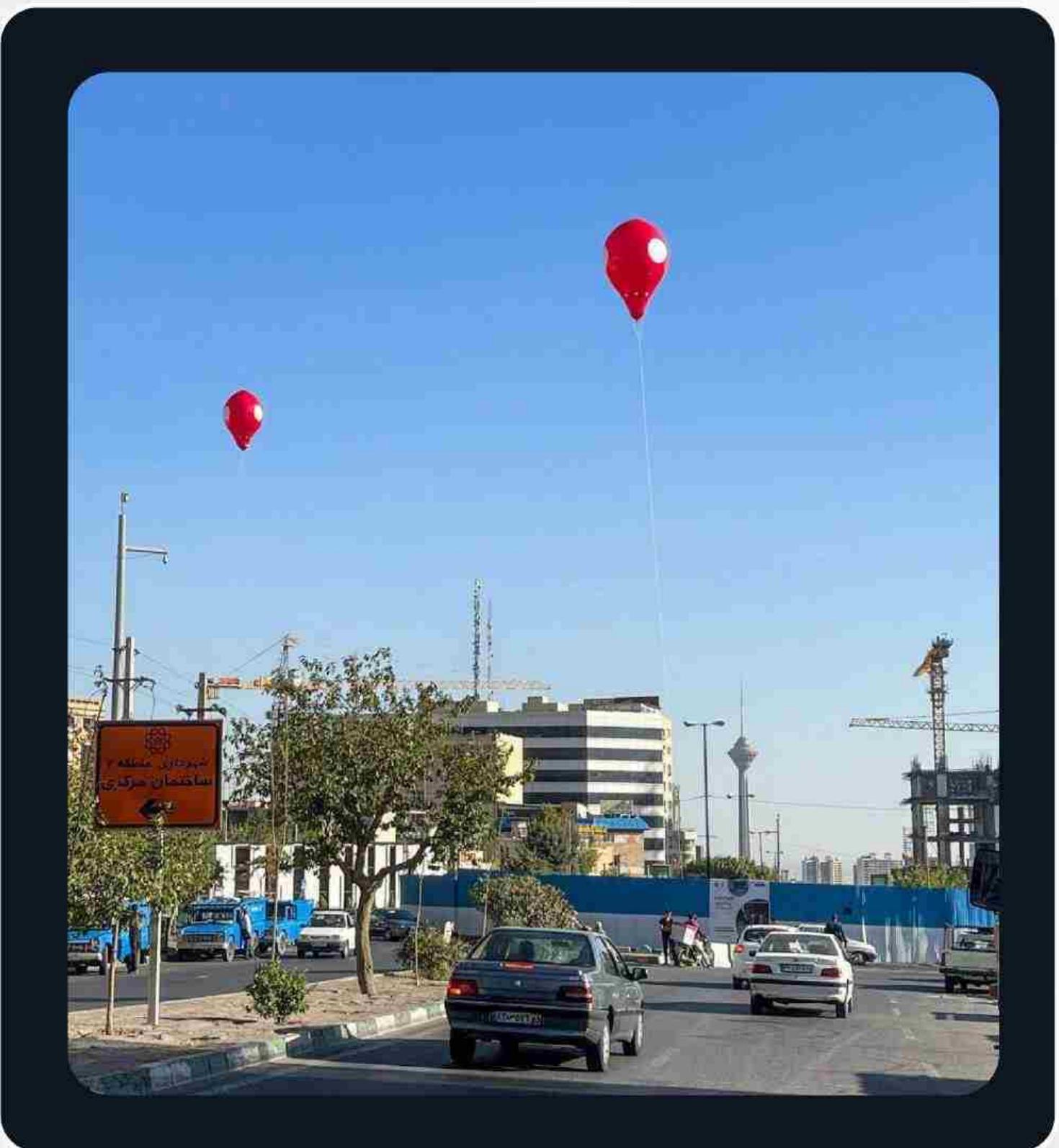
(۱۱ شهریور ماه ۱۴۰۲ - ساعت ۱۸:۵۳)

ساعتی بعد از توییت مدیرعامل تپسی، گروه هکری پیامی دیگر منتشر کرد و با انتقاد به تپسی اعلام کرد فروش اطلاعات پس از دو هفته مذاکره بی نتیجه صورت می گیرد.

نمودار روند انتشار خبر هک تپسی نشان می دهد
که پیش از انتشار این خبر توسط مدیر عامل مجموعه، تعداد بسیار محدودی پست
در این رابطه منتشر شده بود و انتشار این رشته توبیت موجب **دامن زدن به بحران** شده است.

۳ - بالنهای قرمز شهرداری تهران

بالنهای شهرداری از روزهای ابتدایی مهر ۱۴۰۲ در آسمان شهر تهران دیده شدند. این بالنهای که در مناطق مختلفی بر فراز ساختمان‌ها مانند یک پین نقشه دیده می‌شدند کنجکاوی کاربران را برانگیخت و همین موجب شد تا رسانه‌ها نیز به بررسی چرایی این بالنهای بپردازنند.

تا ۲۴ مهرماه حدود ۳ هزار مطلب و بیش از ۳ میلیون بازدید حاصل کنجکاوی کاربران شبکه‌های اجتماعی درباره این بالنهای بود و مسئولان شهرداری نیز در سکوت بودند. برخی کاربران حتی این بالنهای را به پروژه‌های امنیتی نیز منتبه کرده بودند.

با بررسی بیشتر رسانه‌ها مشخص شد که این بالنهای در مناطق کارگاهی که شهرداری در آن مشغول انجام پروژه‌های نصب شده و علت عدم اطلاع‌رسانی نیز برانگیخته شدن حس کنجکاوی مردم و دیده شدن طرح بوده است.

این بالنهای تو تهران دیده شده!!!!
یاد سریال پایتخت افتادم که ارسپو تو بالنهای داشت تنفس دهن به دهن انجام می‌داد فضیله چیه؟ 😊😊
<https://t.co/cJUOLICW9L>
لینک‌های استخراج شده:
<http://t.co/cjuallcw9L>
مشاهده شده توسط ربات: ۱۴۰۲/۰۷/۱۴ ۱۶:۰۴

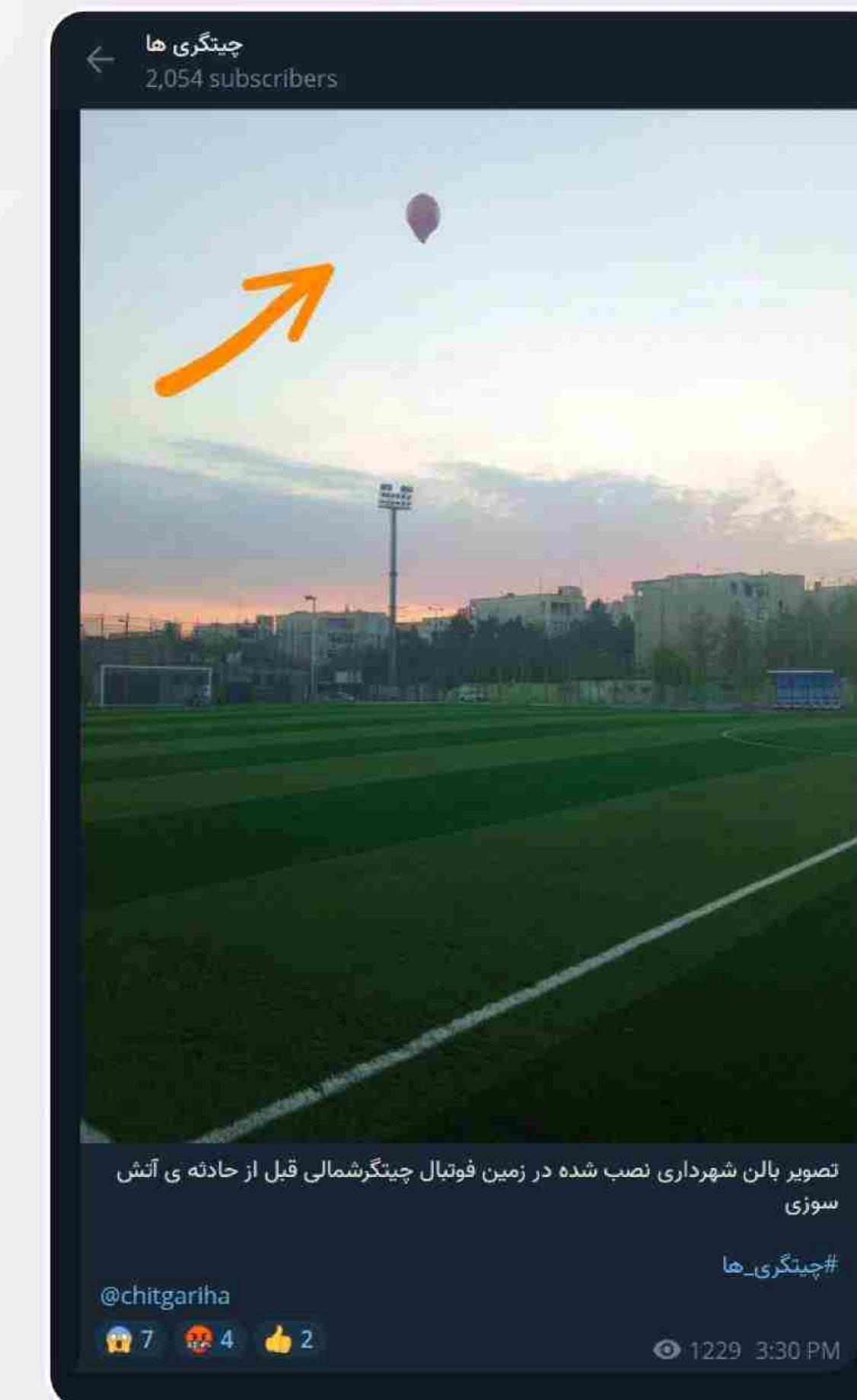
۲۵ مهر ساعت ۱۳:

خبر ترکیدن یکی از این بالنهای در منطقه چیتگر تهران باعث درسوختگی ۱۰ تا ۲۰٪ شش پسریچه ۱۰ تا ۱۳ اساله به دلیل سوختگی شد.

مرحله ۱)

انتشار خبر ترکیدن بالن و سوختگی کودکان در کanal تلگرامی چیتگری‌ها با ۲ هزار عضو

(۲۵ مهر ماه ۱۴۰۲ - ساعت ۱۳:۵۷)

تاریخ انتشار: ۱۴۰۲-۰۷-۲۵ - ۱۶:۴۷

کد خبر: ۹۱۱۹۳۵

صفحه نخست «جوان»

سوختگی ۶ کودک با بادکنک هلیومی

رئیس اورژانس تهران، با حضور عوامل اورژانس در محل حادثه مشاهده شد که در مجموع شش پسریچه ۱۵ تا ۱۳ ساله به دلیل مجاورت با بادکنک هلیومی دچار سوختگی از ۱۰ تا ۲۰ دقیقه شده‌اند.

رئیس اورژانس استان تهران از سوختگی شش کودک با بادکنک هلیومی خبر داد.

محمد اسماعیل توکلی در گفت‌وگو با ایستاد، در این‌باره گفت: حوالی ساعت ۱۳ امروز یک مورد حادثه آسیب‌دیدگی ناشی از بادکنک هلیومی به مرکز فوریت‌های امدادی اورژانس ۱۱۵ استان تهران اطلاع داده شد که دربی آن و با توجه به نوع گزارش اعلامی سه دستگاه آمبولانس به محل حادثه واقع در کیلومتر ۱۴ جاده مخصوص تهران - کرج، پشت پاسگاه ۱۵۴ اعزام شدند.

بازنشر خبر توسط خبرگزاری عصر ایران

مرحله ۲)

(۱۴۰۲ مهر - ساعت ۱۶:۴۷)

اهمیت توجه به شبکه‌های اجتماعی در روابط عمومی را احساس می‌کنید؟

شروع موج از روز بعد و پس از جمع شدن سریع دیگر بالون‌ها از شهر بود.
در طول چند روز پس از حادثه، مطالب آن بیش از ۶ میلیون بازدید گرفت.

بیانیه شهرداری

مرحله ۳)

(۱۴۰۲ مهر)

گفته می‌شود بعد از این حادثه شهرداری تهران بالون‌های تبلیغاتی پر روزه‌های عمرانی را از سطح شهر جمع کرد. امروز علیرضا نادعلی در حاشیه افتتاح مجموعه ورزشی چند منظوره ریحانه این موضوع را تایید و به رسانه‌ها گفت: این حادثه تلخی بود که متاسفانه این تعداد کودک صدمه دیدند که بالاصله به بیمارستان منتقل شدند. در شهرداری تهران در سطح معاونت این حادثه تلخ پیگیری شده است.

نادعلی ادامه داد: حتماً در چنین کارهایی باید مباحثت این‌منی مورد توجه قرار بگیرد البته که طرح، طرح خلاقانه‌ای بوده اما با توجه به این‌که تجربه‌ای پشت این طرح نبوده این حادثه رخ داده است.

سخنگوی شورای شهر تهران با اشاره به اینکه آیا بالنهای اشاره شده در سطح شهر تهران جمع‌آوری شده، گفت: بله این بالنهای جمع‌آوری شده‌اند.

ناصرمانی عضو شورای شهر تهران هم در گفت و گو با اکوایران از سیاست سکوت شهرداری در برابر حوادث انتقاد می‌کند و می‌گوید: در صحن شورای شهر تهران در خصوص لزوم اطلاع رسانی به موقع در حوادث شهری تذکر داده ام اما باز هم این رویه تکرار شد. من یک عضو شورای شهر هستم که وظیفه ام تذکر و نظارت است و اطلاع رسانی در خصوص این حوادث برعهد شهرداری است. اما با شهردار منطقه ۲۱ تماس گرفتم تا جزئیات این حادثه را جویا شوم که به تماس من پاسخی داده نشد.

او ادامه می‌دهد: امروز هم دوباره با شهردار تماس خواهم گرفت تا ابعاد حادثه مشخص شود و اگر شهردار باز هم اطلاع رسانی نکرد حتماً این کار را انجام می‌دهم. این بالنهای باید به صورت موقت مورد استفاده قرار می‌گرفت و زیرا به تدریج باد آن خالی می‌شود.

تا ۲۹ مهرماه، شهرداری سکوت کرد و خبری از بیانیه نبود. در این تاریخ به نوشته وبسایت اکوایران، علیرضا نادعلی، سخنگوی شورای شهر تهران در حاشیه افتتاح چند مجموعه ورزشی به نکاتی در این مورد اشاره کرد:

مرحله ۴)

واکنش‌های منفی به سکوت شهرداری و عدم پذیرش مسئولیت حادثه

انتقادها به هزینه زیاد این پروژه هم از لحاظ جانی و هم از نظر مالی، از سوی مسئولین شورای شهر و کاربران افزایش یافته بود.

@khatami.vf: صدور کیفرخواست مدهمان بوجوان به دلیل ترکیدن بالن

@isnaeco: صدور کیفرخواست متهمان پرونده مسدومیت چند بوجوان به دلیل ترکیدن بالن

@eslahatnews_com: ۱۱ بالن‌های قرمز تبلیغاتی شهرداری تهران هم خسارت جانی زد و هم ۳ میلیارد تومان بول بیت‌المال را هدر داد!

@mohem.news: بالن‌های قرمز تبلیغاتی شهرداری تهران هم خسارت جانی زد و هم ۳ میلیارد تومان بول بیت‌المال را هدر داد!

@akhtar_fouri: بالن‌های قرمز تبلیغاتی شهرداری تهران هم خسارت جانی زد و هم ۳ میلیارد تومان بول بیت‌المال را هدر داد!

@azadehmokhtari.original: تراول های قرمز تبلیغاتی شهرداری تهران هم خسارت جانی زد و هم ۳ میلیارد تومان بول بیت‌المال را هدر داد!

EcoBizDaily @EcoBizDaily: تراول های قرمز تبلیغاتی شهرداری تهران هم خسارت جانی زد و هم ۳ میلیارد تومان بول بیت‌المال را هدر داد!

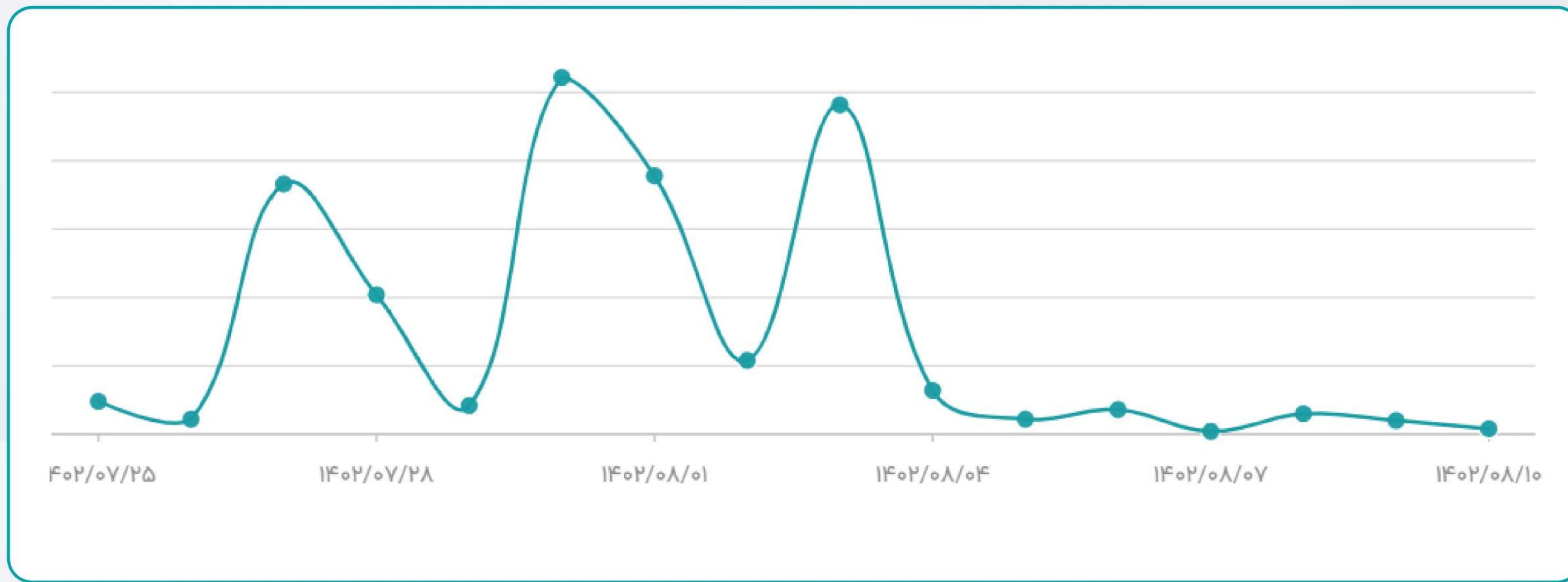
ناصر امانی عضو شورای شهر تهران: حدود ۱۵۰ تا ۱۵۰ بالن به هوا فرستادند و اگر هزینه هر بالن ۳۰ میلیون تومان باشد هزینه آن دست‌کم ۳ میلیارد تومان خواهد بود.

اعتماد آنلاین @azadehmokhtari.original: این چه بار دیگر بالن‌ها را به سرخط اخبار کشاند، ترکیدن یکی از این بالن‌ها در منطقه ۲۱ تهران و مسدومیت دست‌کم شش کودک است که بررسی‌ها نشان می‌دهند این کودکان برای درمان به بیمارستان طالقان تهران منتقل شدند و بعضی از آنها بیش از ۲۰ درصد سوختگی دارند.

ناصر امانی عضو شورای شهر تهران: ناصر امانی عضو شورای شهر تهران: حداقل حدود سه میلیارد تومان بول بیت‌المال را هدر دادند و حتماً باید پاسخگو باشند؛ گفته‌اند حدود ۱۵ تا ۱۵۰ بالن را به هوا فرستادند و اگر هزینه هر بالن ۳۰ میلیون تومان هم باشد هزینه آن دست‌کم ۳ میلیارد تومان خواهد بود.

اعتماد آنلاین @azadehmokhtari.original: ناصر امانی عضو شورای شهر تهران: حداقل حدود سه میلیارد تومان بول بیت‌المال را هدر دادند و حتماً باید پاسخگو باشند؛ گفته‌اند حدود ۱۵ تا ۱۵۰ بالن را به هوا فرستادند و اگر هزینه هر بالن ۳۰ میلیون تومان هم باشد هزینه آن دست‌کم ۳ میلیارد تومان خواهد بود.

نمودار روند انتشار نیز نشان می‌دهد که تا این موج تا ۴ آبان ماه در جریان بوده است

پروژه خلاقانه‌ای که به یک حادثه تلح ختم و به یک تجربه‌ی بحران در پرونده فعالیت‌های رسانه‌ای شهرداری بدل شد. با وجود اخباری مبنی بر صدور کیفرخواست برای متهمان پرونده توسط دادستانی، واکنش‌های منفی همچنان وجود داشت.

۴ - قطعی بنزین

اعلام رسمی اختلال، توسط رئیس صنف جایگاهداران سوخت مرحله ۱)

(۲۷ مهر ماه ۱۴۰۲ - ساعت ۸:۱۳)

اختلال در برخی جایگاه‌های سوخت‌رسانی کشور؛ منابع آگاه؛ احتمال خرابکاری بیرونی وجود دارد

اختلال در برخی جایگاه‌های سوخت‌رسانی کشور؛ منابع آگاه؛ احتمال خرابکاری بیرونی وجود دارد گزارشات میدانی نشان می‌دهد برخی از جایگاه‌های سوخت‌رسانی کشور با اختلال مواجه شده‌اند. بنابر اعلام شبکه خبر به نقل از منابع آگاه، احتمال خرابکاری بیرونی در این زمینه وجود دارد. رئیس صنف جایگاهداران اعلام کرد اختلال نزم افزایی در سامانه هوشمند برخی از جایگاه‌های سوخت به وجود آمده است که همین امر بحث سوخت‌رسانی را مختل کرده است. «رضانواز»، سختگوی صنف جایگاهداران سوخت نیز در گفتگو با تسنیم موضوع اختلال در عرضه سوخت را سراسری اما در برخی جایگاه‌ها داشت و گفت علاوه بر تهران در دیگر استان‌ها نیز این مشکل رخ داده است: «توقف عرضه هم در بنزین و هم در گازوئیل دیده شده، همه متخصصین امر پای کار هستند و در تلاشند تا این اختلال تا ساعتی آینده رفع شود. بحث کمود بنزین و گازوئیل بهیچ وجه مطرح نیست و افزایش قیمتی در دستور کار نیست، این اختلال یک مشکل فنی است و از مردم خواهش می‌کنیم اگر نیازمند ضروری به بنزین نیستند، فعلًا رفع کام..»

اختلال در برخی جایگاه‌های سوخت‌رسانی کشور؛ منابع آگاه؛ احتمال خرابکاری بیرونی وجود دارد

گزارشات میدانی نشان می‌دهد برخی از جایگاه‌های سوخت‌رسانی کشور با اختلال مواجه شده‌اند. بنابر اعلام شبکه خبر به نقل از منابع آگاه، احتمال خرابکاری بیرونی در این زمینه وجود دارد.

Gonjeshke Darande @darandegonjeshk · Dec 18, 2023

...
(۱/۲) ما گروه "گنجشک درنده" بار دیگر سیستم سوخت رسانی ملی رژیم جمهوری اسلامی را هدف حمله سایبری قرار داییم.
خامنه‌ای! همانطور که قبلاً تذکر دادیم در مقابل تحریکات شوروانه تو در منطقه عکس العمل نشان خواهیم داد.

291

160

591

463K

...

Gonjeshke Darande
@darandegonjeshk

(۲/۲) این حمله قسمت بسیار کوچکی از توانایی‌های ما در مقابل شرارت محورهای تروریست تو در منطقه است.

#گنجشک_درنده

تلگرام: t.me/GonjeshkeDaran...

توییتر: @DarandeGonjeshk @GonjeshkeDarand...

ردیت: GonjeshkeDarande@...

Translate post

t.me
Gonjeshke Darande
Contact Us: t.me/gonjeshkedrandeofficial

9:45 AM · Dec 18, 2023 · 21.5K Views

انتشار خبر حمله سایبری توسط گروه هکری در اکانت توییتری منتبه به این گروه مرحله ۲)

(۲۷ آذر ماه ۱۴۰۲ - ساعت ۹:۴۵)

اختلال در برخی جایگاه‌های سوخت‌رسانی کشور؛ منابع آگاه؛ احتمال خرابکاری بیرونی وجود دارد

اختلال در برخی جایگاه‌های سوخت به وجود آمده است که همین امر بحث سوخت‌رسانی را مختل کرده است. «رضانواز»، سختگوی صنف جایگاهداران سوخت نیز در گفتگو با تسنیم موضوع اختلال در عرضه سوخت را سراسری اما در برخی جایگاه‌ها داشت و گفت علاوه بر تهران در دیگر استان‌ها نیز این مشکل رخ داده است: «توقف عرضه هم در بنزین و هم در گازوئیل دیده شده، همه متخصصین امر پای کار هستند و در تلاشند تا این اختلال تا ساعتی آینده رفع شود. بحث کمود بنزین و گازوئیل بهیچ وجه مطرح نیست و افزایش قیمتی در دستور کار نیست، این اختلال یک مشکل فنی است و از مردم خواهش می‌کنیم اگر نیازمند ضروری به بنزین نیستند، فعلًا رفع کام..»

حسین باقری
@flatgfx

پمپ بنزینها دوباره رفتن رو هوا؟ پمپ بنزین تو خیابون آذر قم میگه کل ایران قطع شده!
!

...
@kheyzaran

Translate post

9:52 AM · Dec 18, 2023 · 380 Views

ایران اینترنشنال
@IranIntl

گروه هکری گنجشک در نهاد مسئولیت حمله به جایگاه‌های سوخت را بر عهده گرفت و با ارائه توضیحات فنی درباره چگونگی هک جایگاه‌ها در کanal تلگرامی خود نوشت: «خامنه‌ای! همانطور که قبل از تذکر دادیم در مقابل تحریکات شورا راه تو در منطقه عکس العمل نشان خواهیم داد.»

...
Translate post

گروه هکری گنجشک در نهاد
مسئولیت حمله سایبری به
جایگاه‌های سوخت را بر عهده گرفت

برای تایید و خواندن متن خبر این شماره را گوگل کنید
202312186405

11:25 AM · Dec 18, 2023 · 67.2K Views

مرحله ۳) انتشار خبر قطعی سوخت‌رسانی توسط یک کاربر توییتری در لحظات اولیه صبح اتفاق

(۲۷ آذر ماه ۱۴۰۲ - ساعت ۹:۵۴)

موج انتشار خبر روز با انتشار خبر در اکانت توییتری ایران اینترنشنال:

تنها در کمتر از ۱۲ ساعت از انتشار خبر هک، اخبار آن بیش از ۱۵۰ میلیون بازدید گرفت. برخی از کاربران این قطعی را بانیت دولت در افزایش قیمت بنزین مرتبط دانستند؛ اما با توجه به اطلاع‌رسانی سریع رئیس صنف جایگاهداران سوخت درباره ماجرا، دلیل قطعی جایگاه‌های سوخت خیلی زود برای کاربران شفاف شد. همچنین اطلاع‌رسانی قوی و شفاف در این خصوص توسط صدا و سیما نیز در جلوگیری از ایجاد بحران کمک کننده بود.

مرحله ۱۴) بیانیه وزارت نفت

(۲۷ آذر ماه ۱۴۰۲ - ساعت ۱۱:۰۰)

در همان ساعت اولیه انتشار خبر، شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران در وبسایت رسمی وزارت نفت خبر را تایید و علت آن را به طور شفاف بیان کرد.

همچنین روابط عمومی این سازمان از ایجاد کارگروه برای رفع مشکل و دیگر اطلاعات تكمیلی جهت رفع ابهامات خبر داد.

سرعت عمل رئیس صنف جایگاه‌داران سوخت و شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران، موجب کاهش ابهامات و نگرانی‌ها و حتی ایجاد بحران جدی شد.

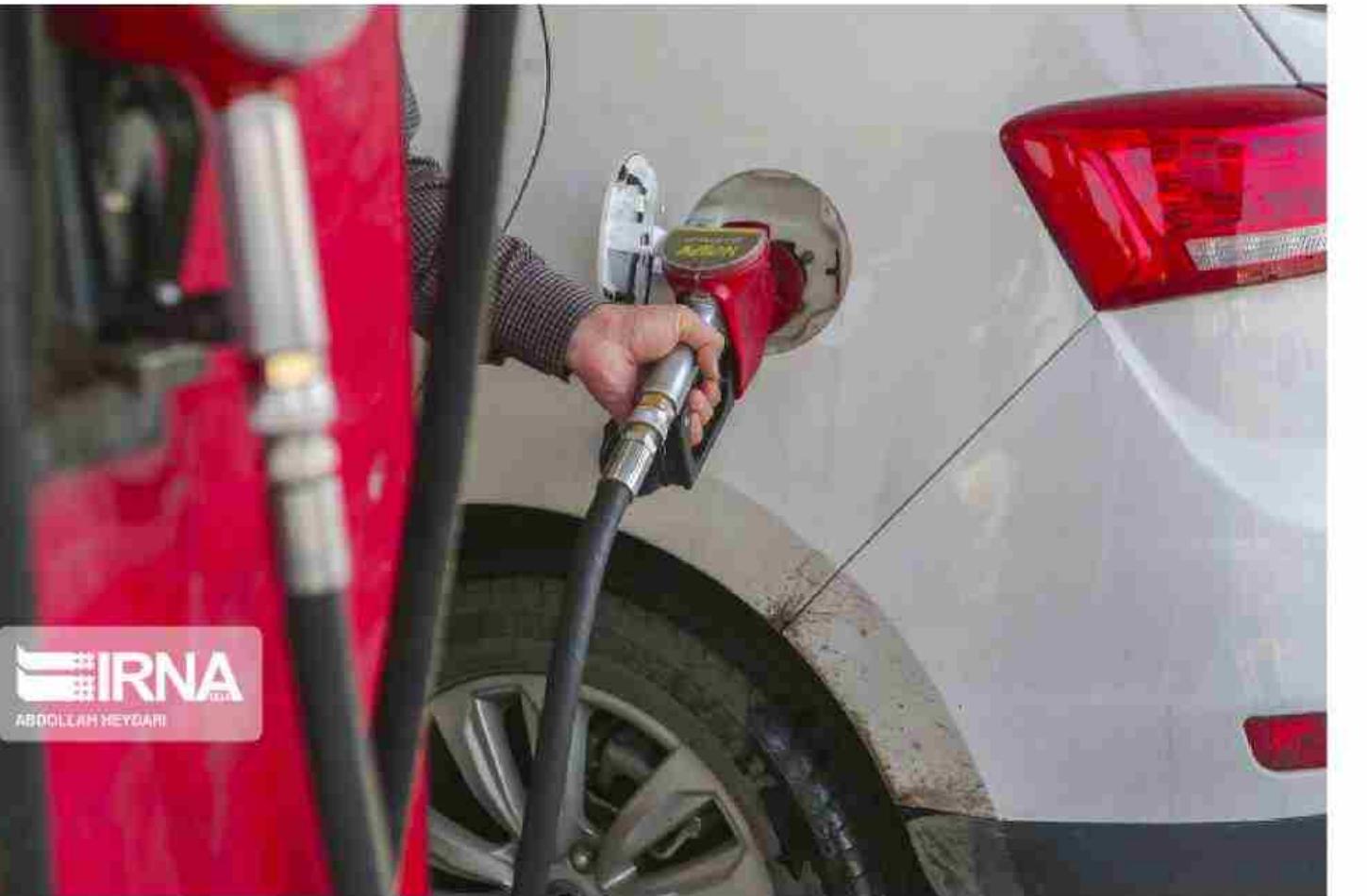
The screenshot shows a news article from IRIB News Agency. The headline reads: " اختلال در جایگاه‌های بنزین ارتباطی به تغییر قیمت بنزین ندارد " (There is no relationship between fuel price manipulation and fuel stations). The article discusses how the Ministry of Oil claimed that fuel price manipulation was not related to fuel stations, despite previous reports suggesting otherwise. It includes a photo of a fuel pump labeled "بنزین".

The screenshot shows the official website of the National Oil Company (NOC). The main heading is "اطلاعیه شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی درباره اختلال در جایگاه‌های سوخت" (Statement of the National Oil Company regarding fuel price manipulation). It includes a large image of a fuel pump and a detailed statement denying manipulation.

مدیرعامل شرکت پخش فراورده‌های نفتی: ۱۱:۲۵، ۱۴۰۳ آذر
کد خبر: ۸۵۳۲۷۶۸۷

همه مردم می‌توانند با کارت، سوختگیری کنند

تهران- ایننا- مدیرعامل شرکت پخش فراورده‌های نفتی گفت: تا شب گذشته ۸۰ درصد از جایگاهها به سیستم آنلاین وصل شدند و تا صبح امروز بیش از ۹۰ درصد ارتباط خود را برقرار کردند، همچنین تا ساعتی دیگر این عدد به ۱۰۰ درصد می‌رسد.

جعفر سالاری نسب در گفت و گو با ایننا درباره بازگشت سیستم جایگاهها به حالت آنلاین گفت: در حمله سایبری سال ۱۴۰۰، سه روز زمان برد تا جایگاهها به حالت آفلاین سوخت رسانی را انجام دهند اما در اقدام در حال حاضر، در کمتر از دو ساعت تمام جایگاهها به سیستم وصل شدند و تا ساعت ۲۱ دوشنبه نیز بیش از ۹۵ درصد از جایگاهها به سیستم عملیاتی وصل بودند و پس از آن سریعاً تصمیم گرفتیم که سیستم آنلاین را برقرار کنیم لذا ۸۰٪ نیروی عملیاتی را به اقصا نقاط کشور گشیل کردیم.

مدیر عامل شرکت پخش فراورده‌های نفتی گفت: تا شب گذشته ۸۰ درصد از جایگاهها به سیستم آنلاین وصل شدند و تا صبح امروز بیش از ۹۰ درصد ارتباط خود را برقرار کردند، همچنین تا ساعتی دیگر این عدد به ۱۰۰ درصد می‌رسد.

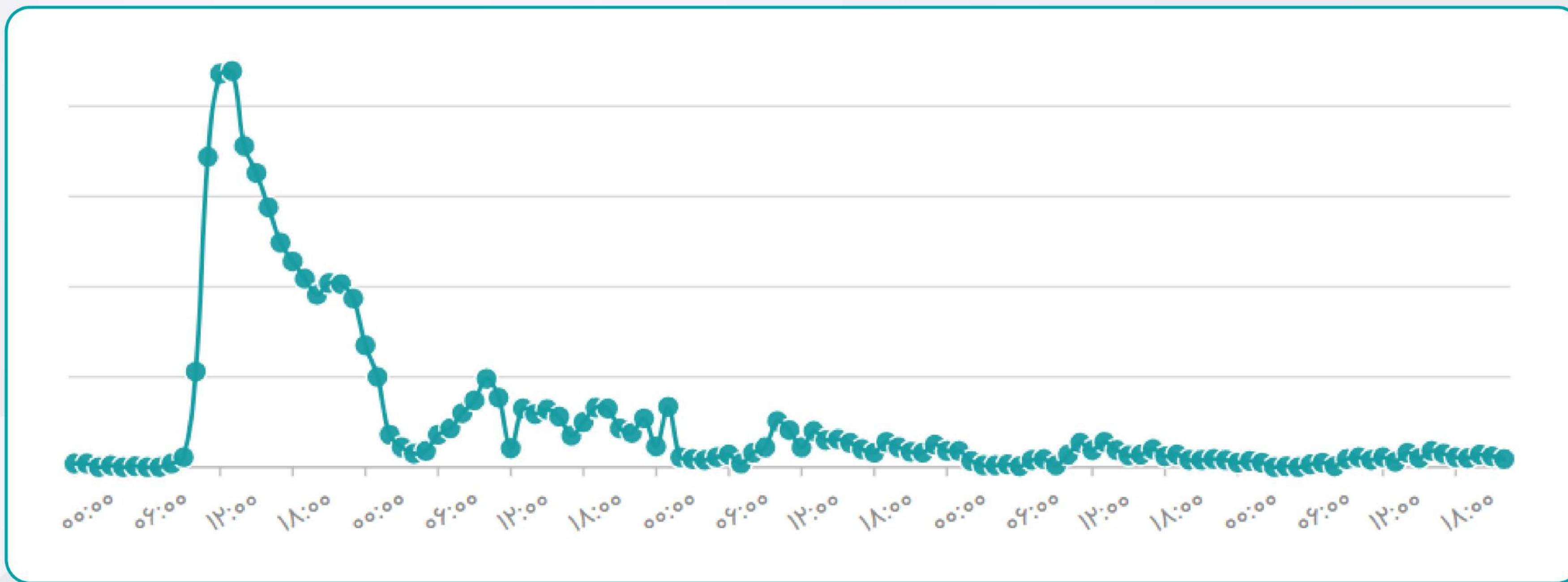
وی گفت: در حال حاضر می‌توان گفت، تمامی مردم در تمام جایگاهها می‌توانند از کارت سوخت استفاده کنند.

مرحله ۵) برگشت ۱۰۰٪ جایگاه‌ها به مدار سوخت رسانی

(۱۴۰۲ ماه ۲۹)

تلاش برای برگشت جایگاه‌ها به مدار سوخت رسانی از ساعات اولیه آغاز شد و تا ۲۹ آذرماه تمام جایگاه‌ها فعال شدند. پیش از آن نیز برای رفع نیاز مردم، سیستم سوخت رسانی به صورت دستی (آفلاین) در جایگاه‌ها وجود داشت.

این نمونه را می‌توان یک نمونه **بسیار موفق** از مدیریت بحران یک ارگان دولتی در سطح ملی و با همه‌گیری بالا در نظر گرفت.

نمودار روند انتشار این بحران نشان می‌دهد با بیانیه‌ها و اطلاع‌رسانی‌های شفاف و سریع روابط عمومی شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران، روند موج از همان ساعات ابتدایی نزولی بوده و در کمتر از ۴ ساعت از انتشار خبر روند صعودی شکسته شده است. همچنین پس از حدود ۱۶ ساعت این موج به طور کامل افت کرده است.

فصل پنجم:

ابزاری برای مدیریت بحران

گوش‌سپاری اجتماعی چیست؟

دنیای پیش از اینترنت و گوگل را تصور کنید؛ یافتن هر چیزی می‌توانست طاقت‌فرسا یا حتی غیرممکن باشد. از آدرس و شماره تلفن ساده یک پزشک تا یافتن آخرین مقالات تخصصی حوزه بازاریابی. حالا فاصله شما با همه اینها فقط زحمت تایپ آنها در کادر جادویی گوگل است. شاید تصورش هم سخت باشد و حالا در هر ثانیه بیش از ۴۰,۰۰۰ جستجو در گوگل انجام می‌شود.

ابزارهای مرتبط با هوش مصنوعی با همین نسبت - اما به صورت لحظه‌ای - شمارا در معرض پیشرفت‌های خیره کننده قرار می‌دهند. از علوم شناخته‌شده‌ای چون پزشکی و رباتیک گرفته تا ناشناخته‌هایی که هر روز به مدد AI به اندوخته‌های دانش بشری افزوده می‌شوند.

گوش‌سپاری اجتماعی یا Social Listening یکی از همین ناشناخته‌ها یا شاید کمتر شناخته شده‌ها است. به زبان ساده، شما به کمک ابزارهای Social Listening می‌توانید انبوه داده‌های تولید شده توسط کاربران در شبکه‌های اجتماعی را بشنوید. آن هم نه فقط شنیدن صرف، بلکه این ابزار گوش شنواز شما در فضای مجازی است. برای مثال شما می‌توانید دریابید که در مورد برنده شما یا رقبایتان با چه لحن، صفات و روندی صحبت می‌کنند؟ یا اینکه آیا اتفاق یا تردیدی درباره شما در حال شکل‌گیری است؟ همچنین

می‌توانید ذائقه و پرسونای مخاطبان خود را کشف کنید و یا حتی افراد و جریان‌های تاثیرگزار روی آنها را بیابید. این‌ها شنوازی، شما و سازمان‌تان را تقویت می‌کند. شناخت شما از فضا و به تبع آن تصمیم‌های‌تان را بهبود می‌بخشد؛ همچنین سرعت کشف و دقیق واکنش‌تان را به بحران‌های پیش روی سازمان افزایش می‌دهید.

چرا گوش سپاری اجتماعی مهم است؟ ■

ابزار Social listening به عنوان یک گوش شنوا، نه تنها برای واحد روابط عمومی سازمان ضرورتی حیاتی دارد، بلکه می‌تواند با کمک به تیم‌های محصول، بازاریابی و پشتیبانی باعث رشد در تمام ابعاد سازمان شود با توجه به سرویس‌های ارزشمند و متنوع خود نقشی کلیدی را در دیگر واحدهای سازمان ایفا کند. مواردی مانند:

اهداف سوشاال لیسنینگ

تحلیل احساسات
(Sentiment Analysis)

شناسایی ترند صنعت
(Industry Trends)

آگاهی از تصویر برنده
(Brand Image)

تحلیل رقبا
(Competitors Analysis)

مدیریت بحران
(Crisis Management)

■ تاثیر هوش مصنوعی در سوشال لیسنسینگ برای مدیران روابط عمومی

به آمار زیر دقت کنید:

جهان • ایران

بیش از **۷۰ میلیون** نفر در ایران روزانه با اینترنت سروکار دارند

۳۱۵ میلیون مجموع بازدید شبکه‌های اجتماعی (در هر ساعت)

۲۱۷,۹۴۰ مجموع محتوا در شبکه‌های اجتماعی (در هر ساعت)

بیش از **۵ میلیارد** نفر در جهان روزانه با اینترنت سروکار دارند

۲۱,۴۲۰,۰۰۰,۰۰۰ مجموع بازدید شبکه‌های اجتماعی (در هر ساعت)

۲۲,۲۲۷,۸۴۰ مجموع محتوا در شبکه‌های اجتماعی (در هر ساعت)

به طور متوسط کاربران ایرانی **در هر ثانیه ۷۶۵ پست** در رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی منتشر می‌کنند

این آمار یعنی نبض جامعه ایرانی، امروز در فضای مجازی می‌تپد. این اعداد شاید در نگاه اول جذاب به نظر می‌رسند، اما تصور کنید در زمان شکل‌گیری بحران - سرعت گسترش انفجاری آن در فضای مجازی - تا چه اندازه می‌تواند فرصت را برای تاثیرگذاری شما کوتاه و کنترل شرایط را غیرممکن کند.

در لحظاتی که حتی ثانیه‌ها هم تعیین‌کننده هستند، تنها ابزار کارآمدی مانند Social listening می‌تواند ضمن اطلاع رسانی بی‌درنگ بحران با تصویرسازی و تحلیل دقیق آن، دقت و سرعت واکنش شما را افزایش دهد. این ابزار حالا با بهره‌مندی بیشتر از فناوری‌های هوش مصنوعی حتی می‌تواند پیشنهادهایی برای بهترین واکنش احتمالی نیز در اختیار شما قرار دهد.

■ راهنمای استفاده از گوش سپاری اجتماعی برای سازمان‌ها

تا زمانی که شما مقصدی برای رفتن نداشته باشید؛ خودرو تنها یک ابزار بی استفاده است و نمی‌تواند ارزش حقیقی خود را برای شما نمایان کند. این ماهیت همه ابزارهاست و نیز از این قاعده مستثنان نیست.

بنابراین می‌توان گفت شنیدن فضای مجازی و تحلیل آن زمانی به کارتان می‌آید که سازمان شما هدف مشخصی را در حوزه روابط عمومی برای کنش‌های جریان ساز یا واکنش‌های احتمالی و کنترل کننده تعیین کرده و دنبال کند.

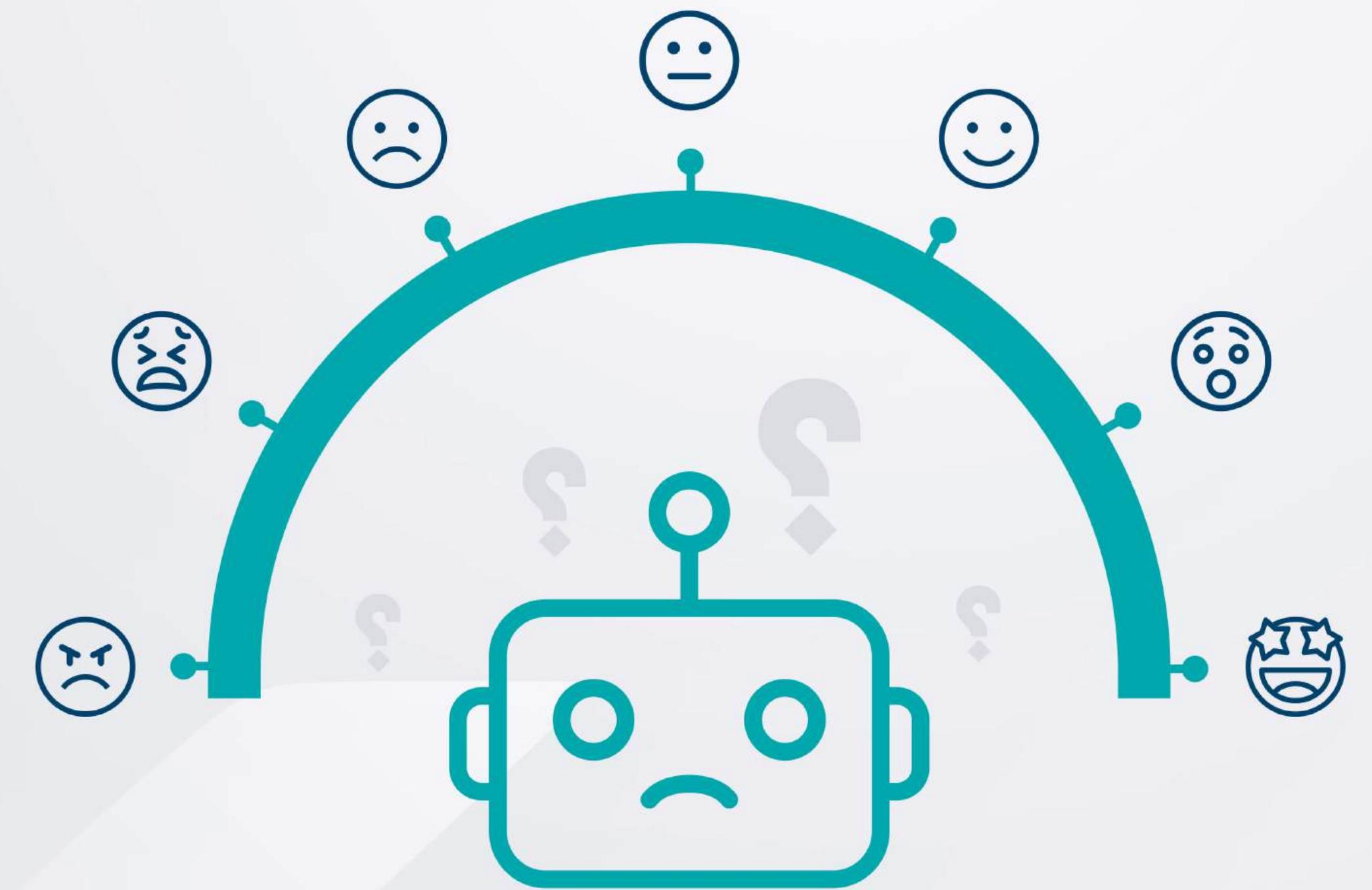
برای تعیین هدف و قبل از ورود به دنیای داده‌ها، به طور شفاف مشخص کنید برای یافتن کدام پرسش‌های کلیدی نیاز به جمع آوری، تجزیه و تحلیل داده‌ها دارید. با این کار جلوی تله زمان و کمال‌گرایی را خواهید گرفت. در ادامه برای برخی از اهداف مرتبط با روابط عمومی، سوالاتی به عنوان نمونه آورده‌ایم:

تشخیص بحران:

- منشا خبر یا شایعه کجاست؟
- منابع تأثیرگذار منتشر کننده کدامند؟
- در کدام بستر سرعت و نرخ انتشار بیشتر است؟
- چه سناریوهایی برای واکنش وجود دارد و نتایج احتمالی هر کدام چیست؟
- باید ها و نباید ها در شرایط کنونی چیست؟

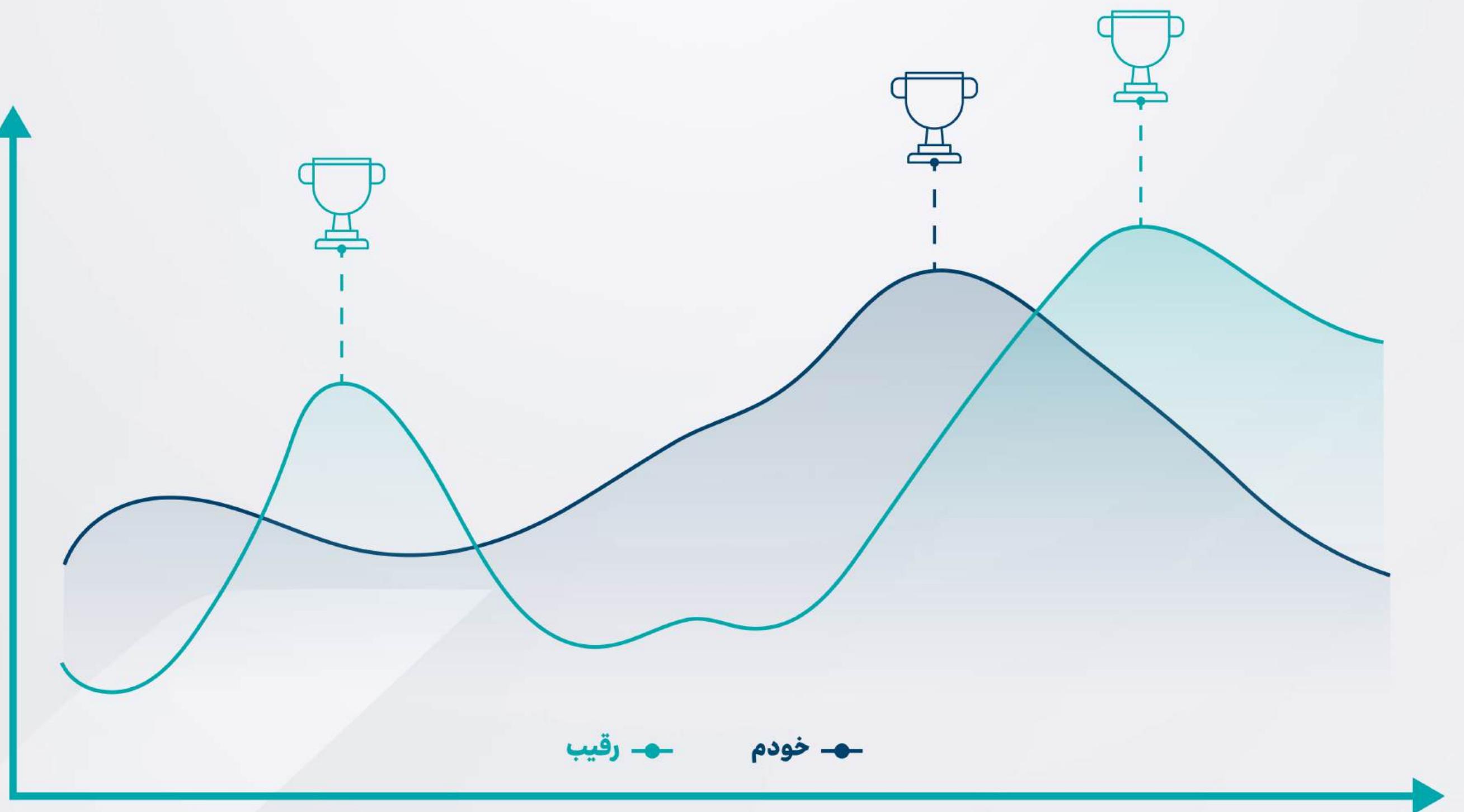
تصویر سازمان:

- احساس کاربران و تغییرات آن در طول زمان نسبت به سازمان چگونه است؟
- از چه صفاتی بیشتر برای توصیف سازمان استفاده می‌شود؟
- درباره کدام مدیران و افراد کلیدی سازمان بیشتر صحبت می‌کنند؟ با چه لحن و ادبیاتی؟
- چه کسانی و با چه میزان اثرگذاری در مورد سازمان و پیرامون آن صحبت می‌کنند؟

تحلیل فعالیت رقبا:

- با چه برندها و اینفلوئنسرهایی همکاری می‌کنند؟
- چطور از محصول و یا امکان جدید خود رونمایی می‌کنند؟
- چه کسانی راجع به ایشان در فضای دیجیتال صحبت می‌کنند؟
- چه رویدادهایی را برگزار و یا شرکت می‌کنند؟

■ معیارهای انتخاب ابزار کارآمد برای سازمان

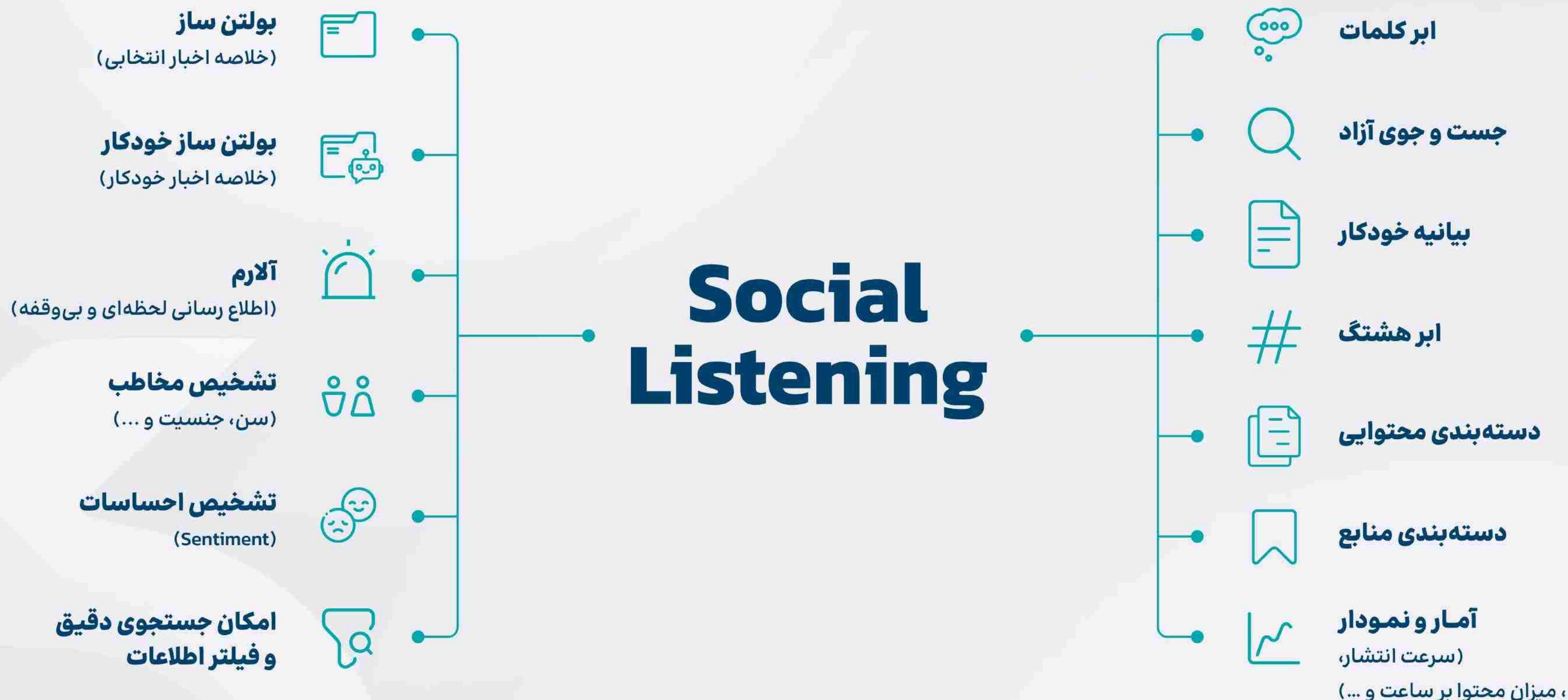
همانطور که گفتیم هدفمندی می‌تواند ضرورت و ارزش واقعی یک ابزار را مشخص کند، حال باید ابزارهای Social Listening را با این نگاه و براساس دو دیدگاه زیر بررسی کنیم:

۱ - دیدگاه مبتنی بر داده

در این مقایسه، تمرکز بر نوع و میزان داده‌ها است. میزان دسترسی هر ابزار در پلتفرم‌ها و بسترها مختلف تحت عنوان **تنوع داده** مورد ارزیابی قرار می‌گیرد و میزان داده جمع‌آوری شده در هر بستر را به عنوان **عمق داده** می‌شناسیم. مسلم است که هر چه حجم و عمق داده بیشتر باشد اطلاعات از دست رفته کاهش یافته و جامعیت و دقیقت ابزار افزایش پیدا می‌کند.

۲ - دیدگاه مبتنی بر امکانات

در این دیدگاه، نقش کاربر ابزار گوش‌سپاری اجتماعی (Social Listening) بسیار پررنگ خواهد بود چرا که امکانات مورد نیاز مدیر روابط عمومی با امکانات لازم برای مدیریت بازاریابی متفاوت است. به طور کلی، امکانات ابزار گوش‌سپاری اجتماعی (Social Listening) شامل موارد زیر است:

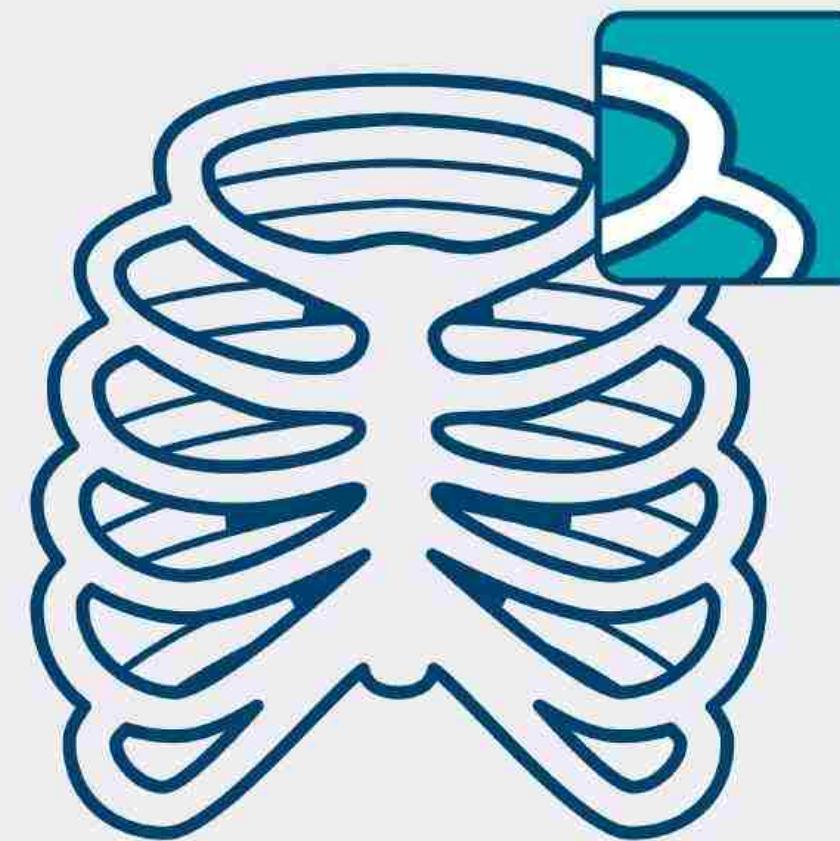
گوش‌سپاری و نظارت (Listening & Monitoring) ■

اما چرا در این مفهوم از کلمه Listening استفاده شده؟ چرا از Monitoring و یا مترا遁های این کلمه استفاده نمی‌شود؟ برای درک بهتر این موضوع باید در نظر داشته باشیم که مفهومی عمیق تر و مفهومی سطحی تنها برای نمایش آمار و ارقام می‌باشد. در گوش‌سپاری (Listening) به تحلیل، چرایی و درک عمیق داده می‌پردازیم.

Monitoring

نظارت

Listening

گوش‌سپاری

سوشال مانیتورینگ شما را از خود پیام‌ها مطلع می‌کند، سوشال لیسنینگ از دلایل آن!

در گوش سپاری اجتماعی یا همان Social listening، هدف صرفا نظارت بر داده‌های خام نیست بلکه رصد، تحلیل و طراحی استراتژی مناسب برای واکنش درست و به موقع دارای اهمیت بالاتری است. شاید با نظارت (Monitoring)، به تنها بتوانید شرایط را رصد کنید، ولی موشکافی نیازمند تجزیه و تحلیل عمیق داده‌ها است.

خلاصه اینکه تنها در صورتی می‌توان به **گوشی شنوا** برای سازمان دست یافت که در کنار جمع آوری داده‌های خام به کمک تجزیه، تحلیل و الگوریتم‌های **هوش مصنوعی** به عمق معنا و مفهوم آن‌ها رسید. در غیر اینصورت انبوه داده‌ها و اعداد خام صرفاً می‌تواند به سردگمی سازمان و لختی بیشتر در اخذ تصمیمات مهم منجر شود، آن‌هم درست در شرایطی که زمان تعیین کننده است و سپری شدن هر ثانیه می‌تواند شما و سازمان‌تان را در موقعیتی برگشت ناپذیر قرار دهد.

فایل جامع مقایسه و انتخاب ابزار Social Listening

۱۲۹,۲۳۷	۲,۸۰۳,۳۶۰	۲۱۳,۲۴۸,۶۳۷	۷۶۱,۱۳۳	۴۴۶,۸۳۳	مجموع نمرات	
شرکت E	شرکت D	شرکت C	شرکت B	شرکت A	موارد	امکانات
۴۷	۵۱	۵۷	۵۰	۵۲	امتیاز بخش امکانات	دسته‌بندی
۳	۲	۱	۲	۳	XLS و CSV خروجی	خروجی
۱	۱	۳	۱	۳	بولتن ساز (خروجی منعطف، قابل ویرایش و شکل)	خروجی
۲	۱	۲	۲	۳	آلام (اطلاع رسانی از بله، واتس‌اپ، پیامک)	خروجی
۳	۳	۲	۳	۳	موقعیت جغرافیایی	خروجی
۱	۱	۳	۱	۲	فیلترها	تحلیلی
۲	۲	۳	۲	۱	جست و جوی آزاد	تحلیلی
۱	۳	۱	۲	۱	آمار و نمودار (روند انتشار، سرعت انتشار و ...)	تحلیلی
۲	۳	۳	۳	۲	وال داشبورد	تحلیلی
۲	۲	۲	۲	۳	دسترسی به داده آرشیو	تحلیلی
۲	۳	۳	۱	۱	بروفایل منبع	تحلیلی
۱	۲	۳	۲	۲	ابر هشتگ و کلمات	تحلیلی
۳	۲	۱	۲	۱	دسته‌بندی منابع	تحلیلی
۳	۱	۳	۲	۲	سرعت پاسخ‌دهی به نیکت	هوش مصنوعی
۳	۲	۱	۲	۱	حل مسئله و راهنمایی کاربری‌دی	هوش مصنوعی
۱	۲	۳	۱	۳	سرعت پاسخ‌دهی	هوش مصنوعی
۳	۳	۱	۳	۱	بولتن خودکار	هوش مصنوعی
۳	۲	۱	۲	۳	دموگرافی (سن و جنسیت مخاطبین)	هوش مصنوعی

در حال حاضر می‌توانید از سرویس‌های ایرانی، مانند دیتاك، لایفوب، زلکا و نیوزبیاکس به عنوان گوش شنوای سازمان خود استفاده کنید. برای مقایسه این ابزار، می‌توانید از جدول زیر جهت امتیازدهی استفاده کنید.

جهت دریافت فایل اکسل جدول بالا، QR code را اسکن و یا [اینجا](#) کلیک کنید.

Data is talking...

سپاس از توجه شما

Dataak.com

021-66504558

@Dataakcom

